

เรื่องในฉบับ

บทนำ

ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการ

เจ้าพนักงานตำแหน่งกันอย่างไร

สี่ใบบาท

ข้าชั้น

สำนวนไทย ภาษาไทย

แนะแนวสอบเลื่อนชั้น

พลเมืองที่

ข้าราชการเข้าพรรษา

อาบังกินดิน

ทอปปิดูหาระเบียนข้าราชการพลเรือน

ทอปปิดูหาเกี่ยวกับงานคลัง

ข่าวเกี่ยวกับทุน ก.พ.

กฎหมายและระเบียบใหม่

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

วารสาร ข้าราชการ

กรกฎาคม ๒๕๑๕

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อรับราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ “บรรณาธิการวารสาร” นี้

จำหน่ายปลีก เฉพาะ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง
นอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก
โทร. ๔๐๔๔๔๔ หรือ ๔๐๓๓๓๓ คือ ๓๔

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๗

ฉบับที่ ๗

กรกฎาคม ๒๕๑๕

บทนำ	๒	ผมเอง
ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการ	๕	นิวัติ วชิรวรการ
เขาจำแนกตำแหน่งกันอย่างไร	๑๗	ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์
สี่ใบบาท	๒๗	โสวัจ สแตนศิริพันธ์
ข้าราชการ	๓๓	นายชอว์
สำนวนไทย-ภาษาไทย	๓๗	
แนะแนวสอบเลื่อนชั้น	๓๙	กุสติก พัวศิริ
พลเมืองดี	๔๕	
ข้าราชการเข้าพรรษา	๕๓	ข้าราชการบางกอก
อาบังกินถิ่น	๕๕	สีหราช
ตอบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน	๖๑	
ตอบปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง	๖๕	
ข่าวเกี่ยวกับท่น ก.พ.	๗๐	
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๗๔	ชาติ เขื่อนกระสินธุ์
กฎหมายและระเบียบใหม่	๗๖	
บรรณาธิการแถลง	๘๘	

ที่ปรึกษา

พันเอกจินดา

ณ สงขลา

เลขาธิการ ก.พ.

นายประวิณ

ณ นคร

รองเลขาธิการ ก.พ.

นายโสวัจ

สุวัจกุล

รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ

นายเอียร

ธรรมาธิปต์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. อาทิกย์

อุไรรัตน์

นายเสริมสุข ไก่วิพานิช

กองบรรณาธิการ

นายธงชัย

วณิชกะ

ผู้จัดการ

เรือเอกผจง คันทิเฉลิม

นายพชรทรัพย์

มณิศรี

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายสมพงษ์ ศรีวิมล

นายวิเชียร

เกตุสิงห์

กองจัดการ

นายเฉลิม สิงห์กุล

นายนิวัฒน์

วชิรวรการ

นายสุพจน์ สาทรกิจ

นายเฉลิม

ศรีผดุง

นายสุธี

สุทธิสมบุรณ์

นายจงรักษ์

ปิยะนิตะวัต

ฝ่ายศิลป์

นายอุดม

มั่งเกษม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

นายณรงค์

นุกุลการ

ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

นางจำรัส อ่องจรีต

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

โดย สมเอง

การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตัวให้สอดคล้องเข้ากับสภาพแวดล้อม นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งเพื่อความคงมีชีวิตรอคอยู่ของสิ่งมีชีวิต ประวัติศาสตร์ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าสิ่งมีชีวิตซึ่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมย่อมจะดับสูญไปในที่สุด

ตลอดชีวิตของเราประกอบด้วยการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง นับตั้งแต่การปฏิสนธิในครรภ์มารดา คลอดออกมามีชีวิตรอคอยู่ การหายใจ การกินอาหาร เพื่อการเปลี่ยนแปลงให้ได้สารสำคัญมาหล่อเลี้ยงร่างกาย เพื่อมีชีวิตรอคอยู่และเจริญเติบโต เมื่อใดร่างกายหยุดการเปลี่ยนแปลงแล้วก็นับได้ว่าอวสานของชีวิตมาถึงแล้ว เมื่อชีวิตหาไม่แล้วร่างกายก็เป็นทรากศพ และย่อมมีการเปลี่ยนแปลงแปรสภาพต่อไปตามธรรมชาติอันใด สถาบันทางสังคมซึ่งเป็นหน่วยย่อยที่รวมสมาชิกของสังคม เช่นครอบครัว โรงเรียน หน่วยธุรกิจ หน่วยราชการ และหน่วยอะไรต่ออะไรอีกนั้น ก็จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงสถาบันนั้นๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันได้ต่อไป

ในเรื่องขององค์การธุรกิจนั้น ท่านคงเห็นและจำได้ว่ามีเปลี่ยนแปลงเริ่มแต่การเกิดเจริญเติบโตอยู่ยั้งยืนหรืออยู่ได้ชั่วระยะหนึ่งแล้วมันต้องเลิกล้มไป เพราะไม่สามารถต่อสู้กับคู่แข่งเพื่อผลิตสินค้า หรือบริการให้กับลูกค้า ในสังคมที่มีลักษณะที่จะต้องแข่งขันกันเป็นอย่างมากกับองค์การธุรกิจอื่น ท่านลองที่ใครคิดก็อยู่รอด ใครไม่คิดก็ไม่สามารถก็จอดับไป หรือพูดอีกนัยหนึ่ง องค์การธุรกิจใดสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพก็อยู่รอด เจริญก้าวหน้ามาได้หลายยุคหลายสมัย ตรงกันข้ามธุรกิจใดที่หย่อนความสามารถก็จะขาดทุนในการดำเนิน

กิจการงานต้องล้มละลายไปในที่สุด แต่หน่วยราชการนั้นสามารถปฏิบัติราชการในสภาพที่ไม่มี การแข่งขันเช่นหน่วยงานเอกชน แต่ถึงอย่างไรก็ดี เราก็อาจจะเปรียบเทียบในเรื่องความสามารถ หรือประสิทธิภาพในการบริหารราชการ ระหว่างหน่วยงานที่คล้ายคลึงกันที่มีอยู่ในระบบราชการ ของประเทศเดียวกัน หรือกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงหรือห่างไกล ในด้านความสามารถให้ บริการกับประชาชน และสังคมโดยเฉพาะในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ในร่างกายชีวิตและทรัพย์สินส่วนบุคคลและส่วนรวม ความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศชาติในส่วนรวมว่าดีเพียงหรือไม่ อย่างไร

กล่าวได้ว่าในสภาพของสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในทุก ๆ ด้านนั้นได้ บังคับให้สถาบันต่าง ๆ ในสังคมต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้สามารถปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องรับกับสภาพของเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่เปลี่ยนไปด้วยทุกเมื่อเชียววัน พุธง่าย ๆ ก็คือ โดยเฉพาะในด้านการบริหารนั้นจะต้องมีการปรับปรุงระบบราชการทั้งในด้านการจัดหน่วยงาน กฎ- หมายระเบียบปฏิบัติ และตัวเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของรัฐในลักษณะที่พร้อมปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพในสภาพของสังคมในปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาพิจารณาถึง ปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการบริหารราชการ เพื่อเป็นหลักในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาทั้งกล่าวอย่างเหมาะสม

ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบราชการนั้นจะมีบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมอยู่ด้วยอย่าง น้อยสามพวก คือฝ่ายสนับสนุนให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพวกหนึ่ง พวกที่เป็นกลางคือจะ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงก็ได้ ไม่เปลี่ยนแปลงก็ได้พวกหนึ่ง และพวกสุดท้ายเป็นพวกต่อต้านการ คัดค้านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พวกที่ต่อต้านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนี้อาจแยกพิจารณาได้ว่าได้ ปฏิบัติหน้าที่สำคัญเปรียบด้วยเครื่องทดสอบที่คอยขยับยั้งให้ฝ่ายที่สนับสนุนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ได้ศึกษาพิจารณาเรื่องนั้น ๆ ให้ละเอียดถี่ถ้วนต้องแท้สมเหตุสมผลที่จะมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง มิใช่ว่าสักแต่ต้องการจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามอำเภอใจของแต่ละบุคคลหรือคณะบุคคล ตัวอย่างเช่นเมื่อจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไร ก็ต้องมีการศึกษาถึง สาเหตุที่จะต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ทางเลือกปฏิบัติ อย่างละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบที่สุดที่จะพึงกระทำได้ ทั้งนี้เพื่อ จะได้เป็นหลักปฏิบัติว่าการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้นได้กระทำไป โดยชอบด้วยเหตุผลและหลักการ

๔ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มากกว่าเหตุผลที่ว่า “ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสม” ความเหมาะสมคืออะไรกันแน่ เป็นต้น นอกจากนั้นพวกที่ต่อต้านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจจะต่อต้าน เพราะเนื่องมาจากสาเหตุว่าการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจหน้าที่ สิทธิ ผลประโยชน์และสิ่งที่ควรสมควรได้ซึ่งคนพวกนี้เคยมีอยู่ พุคง่ายก็คือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ทำให้เสียประโยชน์ของคนหรือพวกตน

มีอยู่หลายครั้งเรื่องที่มีการดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง แต่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้นขัดผลประโยชน์ของชนกลุ่มน้อยในจำนวน แต่มีพลังมหาศาลในอำนาจและอิทธิพล ผลก็คือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหมันไป มีท่านผู้รู้หลายท่านได้เคยให้ข้อคิดว่า “ในการผ่าตัดคนไข้เพื่อเอาเนื้องอกในร่างกายออกไปเสีย นั้น จำเป็นต้องให้คนไข้เสียเลือดเนื้อ และทนความเจ็บปวดบ้าง แต่ก็จำเป็นต้องกระทำการผ่าตัดเพื่อรักษาคนไข้ให้หายจากความเจ็บป่วย” ฉะนั้นในการปรับปรุงระบบราชการก็จำเป็นต้องมีการผ่าตัดและตัดแต่งอันมีผลกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของบุคคลบางกลุ่มบ้าง แต่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติก็ต้องให้ชนกลุ่มน้อยเสียผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมด้วย และยังมีผู้รู้บางท่านได้กล่าวไว้เป็นข้อเตือนใจอย่างน่าฟังว่า ในสภาพที่ประเทศชาติต้องการความเสียสละนั้น จะเป็นการทดสอบที่แสดงให้เห็นธาตุแท้ของประชาชนในประเทศว่ามีอย่างไรบ้าง เหมือนที่กล่าวว่า “ความยากแค้นลำบากจะทดสอบและเผยโฉมหน้าแท้จริงของบุคคลว่าเป็นคนประเภทใด ท่านองเคียวกับนักกรรทสามารถทดสอบว่าสิ่งที่เราคิดว่าเป็นทองนั้นเป็นทองคำแท้หรืออะไรกันแน่

ตำแหน่ง และ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

โคธนิวัฒน์ วชิรวิภากร

บทนำ หลัง การเป็นข้าราชการในสมัยก่อน พ.ศ. ๒๔๗๑ นั้น ถือว่าเป็นหน้าที่ของพลเรือนที่เป็นชายทุกคนจะต้องรับราชการ โดยมีระเบียบประเพณีปฏิบัติอยู่ว่า เมื่อผู้ชายมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์แล้วจะต้องเข้ารับราชการทุกคน โดยขึ้นทะเบียนเป็นไพร่สม และมีมูลนายเจ้าสังกัดสำหรับให้ปฏิบัติงานต่าง ๆ พออายุ ๒๐ ปีก็ย้ายสังกัดมาเป็นไพร่หลวง คือไปรับราชการต่อองค์พระมหากษัตริย์ โดยเข้าทำงานปีละ ๖ เดือน พอถึงสมัยกรุงธนบุรี เวลาเข้าเวรลดลงเหลือ ๔ เดือน และในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เวลาเข้าเวรลดลงเหลือ ๓ เดือน

ผู้ที่ไม่ต้องรับราชการหรือเข้าเวรนั้น จะต้องเป็นผู้ที่สมควรสมบัติดังนี้

๑. ผู้ที่มีบุตรชายเข้ารับราชการ ๓ คน ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่ราชการได้ หรือ
๒. จะต้องเสียเงินให้หลวงเป็นการตอบแทนปีละ ๑๔ บาท ซึ่งเรียกว่าเงิน “ค่าราชการ” ในรัชกาลที่ ๖ เรียกเงินนี้ว่า “เงินรัชชูปการ” หรือ
๓. เป็นผู้ที่มีอายุครบ ๖๐ ปี ก็จะไม่พลดเกษียณออกจากราชการ

ข้าราชการในสมัยก่อนไม่ว่าจะถูกบังคับให้เข้ารับราชการหรือได้รับการแต่งตั้งก็ตาม ก็จะไม่ได้รับเงินเดือนจากราชการ และต้องกินอาหารของตนเองด้วย แต่ข้าราชการจะมีรายได้จากราชการที่มามีคตองงานราชการ ซึ่งได้แก่เงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ราชการจ่ายให้ รายได้ที่ข้าราชการได้รับจากการปฏิบัติราชการ คือ

๑. ค่าธรรมเนียม เป็นค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติงานให้แก่ราชการ ซึ่งกฎหมายบังคับให้ราชการมาปฏิบัติงานต่าง ๆ ในอำเภอหรือจังหวัด ค่าธรรมเนียมเหล่านี้ไม่ต้องส่งให้หลวง

๖ ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานจะเป็นผู้ได้รับเอง หรือบางกรณีค่าธรรมเนียมส่งเข้าหลวงด้วย แต่ก็มีส่วนหนึ่งเป็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานนั้น

๒. ค่าประทับตรา เป็นค่ากระทำการขึ้นสูตราสินค้าต่าง ๆ หรือเป็นการกระทำต่าง ๆ ที่จะต้องมีการประทับตรา ราษฎรก็ต้องเสียค่าประทับตราให้แก่ข้าราชการผู้กระทำการนั้น ๆ

๓. ค่าส่วนลดสำหรับกิจการนั้น ๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับค่านายหน้าในปัจจุบัน นั่นคือเมื่อข้าราชการหาเงินเข้าหลวงในเรื่องที่กำหนดไว้เท่าไร ก็จะได้รับค่าปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในเรื่องเหล่านั้น

ลักษณะการหารายได้ของข้าราชการมีอยู่เช่นนี้ตลอดมาจนถึงรัชกาลที่ ๕ ส่วนอัตราเงินเดือนข้าราชการเช่นในปัจจุบันนั้นเริ่มขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๑๔ ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหอรัษฎากรขึ้น นั่นคือกระทรวงการคลังในปัจจุบันนั่นเอง ข้าราชการที่ทำงานในหอรัษฎากรนี้ จะได้รับเงินเป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานก่อนข้าราชการอื่น ๆ พ.ศ. ๒๔๓๔ ได้จัดระบบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็นกระทรวง ทบวง กรม เช่นปัจจุบัน ข้าราชการทุกคนจึงได้รับเงินเดือน เป็นค่าปฏิบัติงานเช่นปัจจุบันนี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับแรกนั้นมีขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑” เมื่อมีพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมที่ว่าราษฎรทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องรับราชการได้เปลี่ยนแปลงไป เกิดเป็นสิทธิในการที่จะเป็นข้าราชการขึ้น เหตุผลที่ทำการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๑ ก็เพื่อที่จะวางระเบียบในการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถรับราชการเป็นอาชีพ ไม่กังวลด้วยการแสวงหาผลประโยชน์ในทางอื่น ส่วนฝ่ายราชการก็จะมีประโยชน์ยิ่งขึ้น ด้วยการจัดข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติราชการ

ใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้นั้นได้แบ่งข้าราชการ พลเรือนออกเป็น ๓ ประเภทคือ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และเสมียนพันัก

งาน ส่วนข้าราชการพลเรือนสามัญแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ ชั้นสัญญาบัตร และชั้นราชบุรุษ การเลื่อนชั้นจากชั้นราชบุรุษเป็นชั้นสัญญาบัตรนั้นจะต้องผ่านการสอบแข่งขัน ส่วนอัตราเงินเดือนของข้าราชการนั้น สภาการคลังเป็นผู้กำหนดให้ ดังนี้

ยศข้าราชการ	อัตราเงินเดือน (บาท)
มหาอำมาตย์ เอก	๒,๐๐๐—๓,๐๐๐
„ โท	๑,๕๐๐—๑,๙๐๐
„ ตริ	๘๐๐—๑,๓๐๐
อำมาตย์ เอก	๕๕๐— ๗๐๐
„ โท	๔๒๐— ๕๐๐
„ ตริ	๓๒๐— ๔๐๐
รองอำมาตย์ เอก	๒๒๐— ๓๐๐
„ โท	๑๒๐— ๒๐๐
„ ตริ	๘๐— ๑๐๐
ราชบุรุษ	๕๐— ๗๐

เพื่อที่จะควบคุมดูแลการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ จึงได้จัดตั้ง “กรมการรักษาราชราชบัญญัติ” ขึ้นเรียกชื่อย่อว่า ก.ร.พ. โดยมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ จัดการสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ควบคุมการศึกษาของนักเรียนเหล่านี้ และออกกฎข้อบังคับเพื่อการปฏิบัติและรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พ.ศ. ๒๔๗๖ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่ ให้เหมาะสมกับระบบการปกครอง โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยมีสาระสำคัญ คือ

๑. เปลี่ยนชื่อกรมการกลาง จาก ก.ร.พ. เป็น ก.พ. (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการโดยตำแหน่ง

๔ ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

๒. ข้าราชการพลเรือนมี ๕ ประเภท คือ ข้าราชการการเมือง สามัญ รัฐพาณิชย์ ในพระองค์ และวิสามัญ

๓. ยกเลิกยศและชั้นข้าราชการพลเรือน และให้ข้าราชการได้รับเงินเดือนตาม ตำแหน่งซึ่ง ก.พ. เป็นผู้กำหนด โดยมีตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังนี้

๓.๑ ปลัดกระทรวง

๓.๒ อธิบดี

๓.๓ หัวหน้ากอง

๓.๔ หัวหน้าแผนก

๓.๕ ประจําแผนก

๓.๖ เสมียนพนักงาน

๔. การกำหนดอัตราเงินเดือนบนตำแหน่งของตำแหน่ง ก.พ. เป็นผู้กำหนดโดยคำนึง ถึงปริมาณและคุณภาพงาน และให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันข้าราชการในตำแหน่ง ต่าง ๆ

๕. อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนสามัญ มีลักษณะดังนี้

๕.๑ ชั้นเสมียนพนักงานมี ๑๗ ชั้น ตั้งแต่ ๒๐-๔๐ บาท

๕.๒ ชั้นประจําแผนกขึ้นไปมี ๓๐ ชั้น ตั้งแต่ ๔๐-๑,๐๐๐ บาท

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวม ๔ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ และ

๒๔๗๘

พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งมีสาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไป คือ

๑. เพิ่มประเภทข้าราชการพลเรือนจาก ๕ ประเภทเป็น ๖ ประเภท คือ เพิ่มข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร

๒. กำหนดให้มีชั้นประจำตัวข้าราชการ เช่น ปัจจุบันและให้ได้รับอัตราเงินเดือนตามชั้นที่ดำรงตำแหน่ง

๓. การบรรจุข้าราชการพลเรือน บรรจุให้มีฐานะเป็นชั้นต่าง ๆ และการเลื่อนฐานะทางราชการของข้าราชการ ก็เป็นการเลื่อนชั้นบุคคล ส่วนการให้ข้าราชการดำรงตำแหน่งสูงขึ้นนั้นก็เป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ และให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เป็นผู้ทำการสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นจตุวาหรือชั้นตรี

๔. ก.พ. เป็นผู้กำหนดจำนวนตำแหน่งของกรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับงบประมาณ ส่วนอัตราเงินเดือนนั้นให้เป็นไปตามชั้นของข้าราชการผู้นั้น

๕. อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนสามัญแบ่งออกเป็นชั้น ดังนี้

๕.๑	ชั้นจตุวา มี ๑๒ อันดับ	อัตราเงินเดือนตั้งแต่	๒๐-๑๒๐ บาท
๕.๒	ชั้นตรี มี ๕ อันดับ	„	๔๐-๑๙๐ บาท
๕.๓	ชั้นโท มี ๗ อันดับ	„	๑๔๐-๓๕๐ บาท
๕.๔	ชั้นเอก มี ๘ อันดับ	„	๓๒๐-๖๐๐ „
๕.๕	ชั้นพิเศษ มี ๖ อันดับ	„	๖๐๐-๑,๐๐๐ „

พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ครั้งหนึ่ง

พ.ศ. ๒๔๘๒ ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดปลีกย่อยให้แตกต่างไปจากเดิมบ้างเล็กน้อย

พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการแก้ไขในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ๒ ครั้ง และ พ.ศ. ๒๔๘๕ อีก ๒ ครั้ง

พ.ศ. ๒๔๘๕ ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้างเล็กน้อย คือ

๑. ประเภทข้าราชการพลเรือน มีอยู่ ๕ ประเภท โดยได้ยุบเลิกข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร

๒. ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๗ ตำแหน่ง และแต่งตั้งจากข้าราชการชั้น

๒.๑	เสมียนพนักงาน	แต่งตั้งจากข้าราชการชั้น	จัตวา
๒.๒	ประจำแผนก	„	จัตวาอันดับ ๑๑ หรือชั้นตรี
๒.๓	หัวหน้าแผนก	„	ตรี หรือ โท
๒.๔	หัวหน้ากอง	„	โท หรือ เอก
๒.๕	หัวหน้ากรม	„	เอก หรือ พิเศษ
๒.๖	อธิบดี	„	พิเศษ
๒.๗	ปลัดกระทรวง	„	พิเศษ

โดยเพิ่มตำแหน่งหัวหน้ากรมชั้น

๓. ให้ ก.พ. มีอำนาจเพิ่มขึ้น เช่น จัดการสอบแข่งขันข้าราชการชั้นจัตวา ชั้นตรี พิจารณาโทษข้าราชการในสถานไล่ออก ปลดออก สำหรับข้าราชการทุกชั้น และพิจารณาให้ ข้าราชการชั้นเอกหรือพิเศษออกจากราชการฐานหย่อนความสามารถ

๔. ได้มีการเปลี่ยนแปลงอันดับของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในแต่ละ

ชั้นดังนี้

๔.๑	ชั้นจัตวา	มี ๒๑ อันดับ	อัตราเงินเดือน	๒๐—๑๒๐ บาท
๔.๒	ชั้นตรี	มี ๙ อันดับ	„	๘๐—๑๑๐ „
๔.๓	ชั้นโท	มี ๑๔ อันดับ	„	๑๔๐—๓๕๐ „
๔.๔	ชั้นเอก	มี ๗ อันดับ	„	๓๒๐—๖๐๐ „
๔.๕	ชั้นพิเศษ	มี ๖ อันดับ	„	๖๐๐—๑,๐๐๐ „

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นครั้งแรก และ พ.ศ. ๒๔๙๑ ได้แก้ไข ๒ ครั้ง ครั้งแรกแก้ไขบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนใหม่

ดังนี้

ชั้น จัตวา	มี ๔ อันดับ	ชั้น	๓๐ ๑๒๐
ชั้น ตรี	มี ๒ อันดับ	„	๙๐ — ๑๖๐

ชั้นโท มี ๓ อันดับ	ชั้น ๑๖๐ — ๓๕๐
ชั้นเอก มี ๒ อันดับ	" ๓๕๐ — ๖๕๐
ชั้นพิเศษ มี ๒ อันดับ	" ๖๕๐ — ๑,๒๐๐

พ.ศ. ๒๔๙๕ ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนมี ๗ ประเภท คือ ข้าราชการการเมือง สามัญ รัฐพาณิชย์ ในพระองค์ ตำรวจ ครู วิสามัญ โดยเพิ่มขึ้นจากเดิม ๒ ประเภท คือ ตำรวจ และ ครู

๒. ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมี ๖ ตำแหน่ง โดยยุบเลิกตำแหน่งหัวหน้ากรม

๓. ให้ ก.พ. เป็นผู้จัดการสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นจตุราและชั้นตรี ส่วน การพิจารณาโทษต่าง ๆ นั้นให้เป็นหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด

๔. อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น ได้ขยายอันดับเงินเดือนของข้าราชการชั้นพิเศษออกไปอีก ๑ อันดับ เป็นอันดับ ๓ อัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๑๓,๐๐—๑,๔๐๐

ปัจจุบัน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนี้

๑. ประเภทข้าราชการพลเรือนมี ๘ ประเภท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก ๑ ประเภท คือ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

๒. ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนมี ๑๑ ตำแหน่ง เพิ่มขึ้นจากเดิม ๕ ตำแหน่ง คือ

๒.๑ เสมียนพนักงาน

๒.๒ ประจำแผนก

๒.๓ หัวหน้าแผนก

๒.๔ หัวหน้ากอง

๒.๕ ผู้อำนวยการกอง

๒.๖ รองอธิบดี

๒.๗ อธิบดี

๒.๘ รองปลัดทบวง

๒.๙ ปลัดทบวง

๒.๑๐ รองปลัดกระทรวง

๒.๑๑ ปลัดกระทรวง

๓. การกำหนดอัตราเงินเดือนให้ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนประจำตำแหน่งต่าง ๆ เป็นขั้นอันดับขั้นสูงไว้ โดยให้พิจารณาถึงปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น ๆ

๔. ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอัตราค่าส่งไล่ออก ปลดออก ของข้าราชการ ที่เสนอต่อนายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปหลายครั้ง คือ ใน พ.ศ. ๒๔๙๙ แก้ไข ๕ ครั้ง พ.ศ. ๒๕๐๒ แก้ไข ๒ ครั้ง ในครั้งที่ ๒ นี้ได้แก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนใหม่ คือ

ขั้น จัตวา	มี ๔ อันดับ	อัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๔๕๐—๙๐๐	บาท
ขั้น ตริ	มี ๒ „	๗๕๐—๑,๒๐๐	„
ขั้น โท	มี ๓ „	๑,๒๐๐—๒,๖๕๐	„
ขั้น เอก	มี ๒ „	๒,๖๕๐—๔,๓๐๐	„
ขั้นพิเศษ	มี ๓ „	๔,๓๐๐—๘,๐๐๐	„

ใน พ.ศ. ๒๕๐๙ แก้ไข ๑ ครั้ง พ.ศ. ๒๕๑๐ แก้ไข ๑ ครั้ง โดยเปลี่ยนให้เป็นบัญญัติอัตราเงินเดือนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ แก้ไขอีกปีละครั้ง รวมการแก้ไขทั้งหมด ๘ ครั้ง

การกำหนดอัตราเงินเดือน

วิธีการพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้นมีวิธีการพิจารณาอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งงาน โดยระบุไว้อย่างชัดเจนว่าตำแหน่งใดควรรับเงินเดือนเท่าใด โดยไม่คำนึงถึงขั้นตัวบุคคลเลย ซึ่งถูก

ต้องตามหลักสากลนิยม วิธีการเช่นนี้ได้นำมาใช้ครั้งแรกในระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ ๆ โดยระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๖ แต่เนื่องจากอิทธิพลทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมทางสังคม และความกดดันทางการเมือง วิธีการอันถูกต้องนี้ก็เลยถูกละทิ้งไปในที่สุด

๒. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนตามขั้นของข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่ง โดยมีได้คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง เป็นวิธีการให้เงินเดือนโดยคำนึงถึงตัวบุคคลเป็นสำคัญ วิธีการเริ่มใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๗๙

๓. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้ตามหน้าที่ความรับผิดชอบและ ขั้นของข้าราชการ เป็นการนำเอาวิธีการกำหนดอัตราเงินเดือนดังกล่าวข้างต้น ๒ วิธีมารวมพิจารณาเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นวิธีการพิจารณาการกำหนดอัตราเงินเดือนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน วิธีการนี้จะกำหนดอัตราเงินเดือนให้ตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนที่กำหนดนั้นจะเป็นไปตามขั้นของข้าราชการ ฉะนั้นถ้าข้าราชการผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบน้อยลงกว่าเดิม อัตราเงินเดือนก็คงได้รับเช่นเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

วิธีการพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือน โดยให้ พิจารณาถึงปริมาณ และคุณภาพ ของงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง ประกอบกับขั้นของข้าราชการนั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ไว้ว่า “.....ตำแหน่งใดควรจะได้รับเงินเดือนในชั้นอันใดใด ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนด เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด ในการกำหนดนี้ให้คำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น” การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งโดยถือปริมาณและคุณภาพของงาน ก.พ. พิจารณากำหนดโดยวิธีการ ๓ วิธี คือ

๑. กำหนดอัตราเงินเดือนโดยเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของงานวิธีการนี้ ก.พ. จะเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งที่จะพิจารณากำหนดกับตำแหน่ง ที่เคยกำหนดอัตราเงินเดือนไว้ แล้วพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เท่ากับตำแหน่งที่มีปริมาณและคุณภาพของงานระดับเดียวกัน

๒. กำหนดอัตราเงินเดือนตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ สำหรับตำแหน่งงานบางประเภท ก.พ. ได้กำหนดมาตรฐานไว้ว่า ถ้ามีปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งสูงขนาดไหนควรจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ทั้งนี้ โดยได้เปรียบเทียบกับตำแหน่งที่มีอยู่แล้วด้วย เพื่อให้อัตราเงินเดือนได้ระดับกัน

๓. กำหนดอัตราเงินเดือนโดยพิจารณาคุณวุฒิของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง โดยวิธี ก.พ. จะพิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพ ปริมาณงานของตำแหน่งนั้น ๆ ก่อนว่าจำเป็นต้องบรรจุจากผู้มีคุณวุฒิหรือผู้สำเร็จปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นใด ดังตัวอย่าง เช่น ตำแหน่งที่ต้องทำหน้าที่พิมพ์ดีด ซึ่งจะต้องบรรจุจากผู้พิมพ์ดีดได้นาทีละ ๔๕ คำ ก็กำหนดอัตราเงินเดือนให้ขั้นต้นเป็นขั้นจัตวา อันดับ ๑ ขั้น ๖๐๐ บาท หรือตำแหน่งที่ต้องบรรจุจากผู้สำเร็จปริญญาภายในประเทศ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๔ ปี ก็กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑,๒๕๐ บาท เป็นต้น

สรุป นับตั้งแต่ได้มีการกำหนดอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๔ จนถึงปัจจุบันรวมได้ ๔๗ ปีแล้ว หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการก็ได้วิวัฒนาการไปเท่าที่ควร ในระยะแรกระบบเงินเดือนของข้าราชการได้วิวัฒนาการไปในทางที่ถูกต้อง เพราะได้มีการกำหนดเงินเดือนตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนกระทำได้ง่ายเพราะไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมาย ทำให้สามารถปรับอัตราเงินเดือนให้ยืดหยุ่นได้ แต่ต่อมาอิทธิพลทางค่านิยมธรรมและประเพณีนิยม ตลอดจนอิทธิพลทางค่านิยมเมือง มีผลทำให้ระบบเงินเดือนหยุดพัฒนาและถอยหลังเข้าคลองกลับไปตั้งต้นใหม่ ณ ที่เดิมอีกครั้งหนึ่ง ในระยะนั้นการกำหนดอัตราเงินเดือน ได้คำนึงถึงตัวบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาได้มีการพัฒนาระบบการกำหนดเงินเดือนให้ก้าวหน้าขึ้น ในปัจจุบันการกำหนดอัตราเงินเดือนนั้น ได้คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งเป็นสำคัญ แต่ก็ยังไม่ละทิ้งถึงความสำคัญของตัวบุคคลเช่นกัน การกำหนดอัตราเงินเดือนจึงต้องคำนึงถึงขั้น และวุฒิของผู้ดำรงตำแหน่ง และหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งควบคู่ไปด้วยกัน

	เอกสารอ้างอิง
ประวิณ ฦ นคร	ราชการพลเรือนกับความมั่นคงแห่งชาติ, วิทยาลัย ป้องกันราชอาณาจักร, พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๐๙
พระยาสุนทรพิพิธ	"การเป็นข้าราชการ", การบริหารงานบุคคลในประ เทศไทย, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๕
ตำรวจ ธารายุสุม	"แนวคิดเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงินเดือน" คู่มือการ พิจารณาแบ่งส่วนราชการและจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่, สำนักงาน ก.พ.
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประมวล พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๕๐๒ มงคลการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๐๔

สุภกาย
สหายใจ
ไร้กังวล

ยานิตินิवास หอพักสตรีที่ปลอดภัย

เหมาะสำหรับนักศึกษาและข้าราชการ

124-126 ถนนจักรเพชร

เชิงสะพานพุทธ ๖ กรุงเทพมหานคร

โทร. 214090, 227445

เขา “จำแนกตำแหน่ง” กันอย่างไร ?

โดย อริยฤทธิ์ หล่อเลิศรัตน์

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่มีการใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ นอกจากที่สำนักงาน ก.พ. เพียงแห่งเดียวก็ตาม คำว่า “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หรือ “การจำแนกตำแหน่ง” ก็รู้สึกว่าจะเป็นคำที่ซิกจะได้ยินได้ฟังกันบ่อยขึ้นทุกที และมีส่วนราชการอีกหลายแห่งที่กำลังจะเริ่มใช้ระบบดังกล่าวต่อจากสำนักงาน ก.พ. แล้ว เช่น กรมสรรพากร กรมวิทยาศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กรมบัญชีกลาง และสำนักงานงบประมาณ เป็นต้น

ใน “วารสารข้าราชการ” ฉบับที่แล้ว ผู้เขียนได้ชี้แจงถึงความหมายของ “ระบบจำแนกตำแหน่ง” ที่กำลังเริ่มจะมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนในราชการพลเรือนของไทย สำหรับในฉบับนี้ จะได้อธิบายถึงเนื้อหาและสาระสำคัญของการจำแนกตำแหน่งที่กำลังดำเนินการกันอยู่ว่ามีวิธีการและรูปร่างหน้าตาอย่างไร

วัตถุประสงค์ของข้อเขียนนี้ ไม่มีเจตนาที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของกระบวนการจำแนกตำแหน่งในทางวิชาการว่ามีขั้นตอนและรายละเอียดอย่างไรบ้าง แต่มุ่งประสงค์ที่จะชี้แจงให้ท่านผู้อ่านได้มีโอกาสทำความเข้าใจว่า ก่อนที่จะมีการนำระบบจำแนกตำแหน่งไปใช้ในกระทรวงทบวงกรมใดนั้น มีเรื่องสำคัญ ๆ อะไรบ้างที่จะต้องทำและเรื่องสำคัญแต่ละเรื่องที่ว่านั้นมีความหมายหรือความสำคัญต่อการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนอย่างไร

โดยปกติ การที่จะเอาระบบจำแนกตำแหน่งไปใช้ในกรมใดกรมหนึ่งในระยะแรกนั้น จะต้องพิจารณาถึงเหตุผล สภาพแวดล้อม และความเหมาะสมในแง่และมุมต่าง ๆ กันหลาย

ประการ เช่น ขนาดของส่วนราชการ โครงสร้างของส่วนราชการและการบริหารงาน ลักษณะงานของส่วนราชการ ความต้องการที่จะปรับปรุงระบบการบริหารงานของส่วนราชการ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากจํานวนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญงานในด้านนี้ยังมีจํานวนจำกัดมาก และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลาจําแนกตำแหน่งในกรมใดกรมหนึ่งนานจนเกินไป ซึ่งจะกลายเป็นอุปสรรคและส่งผลกระทบถึงการปฏิบัติงานตามโครงการที่จะใช้ระบบจําแนกตำแหน่งในกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ ต่อไปได้

ว่ากันในทางปฏิบัติ ทั้งเช่นกรณีของสำนักงาน ก.พ. และกรณีที่จะใช้ในกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ ต่อไปนั้น ก่อนที่จะเอาระบบจําแนกตำแหน่งไปใช้ในส่วนราชการแห่งหนึ่งแห่งใดได้ มีเรื่องต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติจัดทำดังต่อไปนี้

๑. ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้เป็นกรม ๆ ไป ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๗ บัญญัติไว้ว่า

“ในกรณีที่ ก.พ. เห็นเป็นการสมควรจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสมสำหรับส่วนราชการใด ก.พ. จะกำหนดตำแหน่งและเงินเดือนที่ควรได้รับ คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการเลื่อนขั้นเป็นอย่างอื่นสำหรับส่วนราชการนั้นโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาก็ได้”

ซึ่งหมายความว่า เมื่อจะใช้ระบบจําแนกตำแหน่งในส่วนราชการใดก็ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาขึ้นใช้เฉพาะในส่วนราชการนั้นเป็นกรณี ๆ ไป ตัวอย่างเช่น เมื่อเริ่มจะใช้ระบบจําแนกตำแหน่งในสำนักงาน ก.พ. ก็ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัยอำนาจตามความในกฎหมายดังกล่าวข้างต้นขึ้นฉบับหนึ่งเรียกว่า

“พระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน และการเลื่อนขั้นข้าราชการพลเรือนสำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔”

ในพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวนี้ ได้มีบทบัญญัติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนของข้าราชการในกรมที่จะใช้ระบบจำแนกตำแหน่ง ซึ่งมีรายละเอียดทั้งในหลัก การปฏิบัติแตกต่างจากระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตั้งแต่เรื่องการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการ การ สอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในระยะเริ่มแรกของการใช้ระบบจำแนกตำแหน่งนี้ ถึงแม้ว่าจะต้องตราเป็นพระราช กฤษฎีกาขึ้นใช้เป็นกรม ๆ ไป แต่รายละเอียดในพระราชกฤษฎีกาแต่ละฉบับก็จะเหมือนกันเป็น ส่วนใหญ่ คงแตกต่างกันเฉพาะชื่อส่วนราชการ ชื่อสายงานและตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในส่วน ราชการนั้น ตลอดจนบัญชีปรับตำแหน่งข้าราชการในส่วนราชการนั้นเข้ากับสายงานต่าง ๆ และ รายละเอียดปลีกย่อยที่จำเป็นอีกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจกันในเรื่องนี้ก็คือบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ ของ พระราช กฤษฎีกาฉบับดังกล่าวที่ใช้อยู่ในสำนักงาน ก.พ. ในปัจจุบัน ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

“ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้กำ หนดโดยจำแนกเป็นสายงาน และจัดระดับตำแหน่งของแต่ละสายงานเข้าระดับมาตร ฐานกลางของตำแหน่ง ตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่งและเงินเดือนสำหรับตำแหน่งในแต่ละระดับ มาตรฐานกลาง ให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตำแหน่งใดมีระดับหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างใด ควรใช้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีคุณ สมบัติ ความรู้และความสามารถอย่างใด ให้เป็นไปตาม มาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. วางไว้

การปรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนเข้ากับตำแหน่งตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้าย พระราชกฤษฎีกานี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. อนุมัติ

จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า เมื่อใช้พระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการ จำแนกตำแหน่งในส่วนราชการใดแล้ว การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของส่วนราชการ นั้นจะแตกต่างไปจากลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ

ก.) จะต้องมีการกำหนดตำแหน่งโดยจำแนกเป็นสายงาน

- ข.) จะต้องจัดระดับตำแหน่งของแต่ละสายงานเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง
- ค.) จะต้องกำหนดเงินเดือนของตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลาง
- ง.) จะต้องวางมาตรฐานกำหนดตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ
- จ.) จะต้องปรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในปัจจุบันเข้ากับตำแหน่งตามสายงานและระดับมาตรฐานกลางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

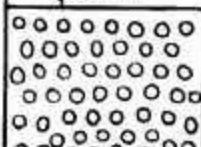
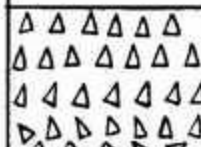
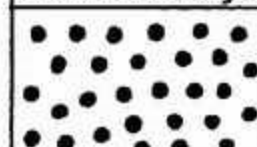
ทั้งหมดนี้ จะได้อธิบายในรายละเอียดต่อเนื่องกันไป โดยถือว่าเป็นเรื่องที่จะต้องปฏิบัติจัดทำในการจำแนกตำแหน่งของแต่ละกรมสืบต่อจากเรื่องการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตั้งกล่าวข้างต้น

๒. ต้องกำหนดตำแหน่งโดยจำแนกเป็นสายงาน ในปัจจุบันนี้ ตำแหน่งในราชการพลเรือนยังมีลักษณะกระจายกันอยู่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นหมวดหมู่ ยากแก่การตรวจสอบและวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ยิ่งกว่านั้น ชื่อตำแหน่งบางตำแหน่งก็ไม่ได้บอกลักษณะงานที่ปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร เช่น ตำแหน่ง วิทยากรตรี ประจำแผนก หรือนายช่างเอก เป็นต้น

ตามระบบจำแนกตำแหน่งนั้น ตำแหน่งทุกตำแหน่งจะได้รับการจัดเข้าไว้ใน “สายงาน” ในสายงานหนึ่ง โดยอาศัยหลักที่ว่า “ตำแหน่งที่มีลักษณะงานเหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน จะได้รับการจัดไว้ในสายงานเดียวกัน”

จำแนกตำแหน่งออกเป็นสายงาน

- รวมตำแหน่งที่ปฏิบัติงานชนิดเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันไว้เป็นพวกหรือสายงานเดียวกัน

พนักงาน ธุรการ	นิติกร	พนักงาน การเงินและบัญชี
		

คำว่า “สายงาน” ในที่นี้ จึงหมายถึงกลุ่มตำแหน่งที่มีลักษณะงานเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันนั่นเอง

การจัดกลุ่มตำแหน่งไว้ในสายงานต่าง ๆ ตามลักษณะนี้จะช่วยให้การวิเคราะห์ และ จัดระดับตำแหน่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว ได้มาตรฐานและเป็นธรรมยิ่งขึ้น เพราะได้กำหนดงานของแต่ละสายงานไว้แล้ว การเปรียบเทียบงานของตำแหน่งในสายเดียวกัน ถึงแม้จะอยู่ต่างส่วนราชการ ก็ยังเป็นไปอย่างมีหลัก มีไขว้วิเคราะห์ไปตามความคาดคะเนหรือตามข้อเท็จจริงที่ได้มาอย่าง กระจัดกระจายเป็นครั้งเป็นคราวไป

การวิเคราะห์เพื่อกำหนด “ระดับตำแหน่ง” ในแต่ละสายงานนั้นก็กระทำโดยคำนึง ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของงานเป็นหลัก และได้วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยอาศัยองค์ประกอบ ที่สำคัญ ๆ เป็นเครื่องประกอบพิจารณาตัดสิน เช่น

๑. ระดับความยากง่ายของงาน
๒. ระดับการศึกษาและประสบการณ์ที่ต้องการ
๓. ระดับความรู้ความสามารถของตำแหน่ง
๔. ระดับการปกครองบังคับบัญชา
๕. ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจ
๖. ความรับผิดชอบต่อผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๗. สภาพในการปฏิบัติงาน

จัดระดับของตำแหน่งในแต่ละสายงาน

- วิเคราะห์เปรียบเทียบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งโดยอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ			พนักงานการเงินและบัญชี
	นิติกร		
พนักงาน			
ธุรการ			

จำนวนระดับตำแหน่งในแต่ละสายงานนั้น อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกันตามข้อเท็จจริงที่สำรวจพบในแต่ละส่วนราชการ บางสายงานก็มีเพียงระดับเดียว บางสายงานก็อาจจำแนกออกได้ตั้งแต่ ๒ ถึง ๖ ระดับ

สำหรับตำแหน่งในสำนักงาน ก.พ. นั้น ปัจจุบันได้กำหนดไว้ในสายงานต่าง ๆ รวม ๑๕ สายงานด้วยกันคือ

๑. นักบริหาร	มี ๒ ระดับ
๒. นักวิเคราะห์งานบุคคล	มี ๕ ระดับ

๓. นักวิชาการสอบ	มี ๕ ระดับ
๔. เจ้าหน้าที่ฝึกอบรบ	มี ๔ ระดับ
๕. เจ้าหน้าที่นักเรียนต่างประเทศ	มี ๖ ระดับ
๖. นิติกร	มี ๕ ระดับ
๗. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	มี ๔ ระดับ
๘. บุคลากร	มี ๓ ระดับ
๙. พนักงานธุรการ	มี ๔ ระดับ
๑๐. นักบัญชี	มี ๔ ระดับ
๑๑. พนักงานการเงินและบัญชี	มี ๑ ระดับ
๑๒. พนักงานพิมพ์ดีด	มี ๒ ระดับ
๑๓. ช่างพิมพ์	มี ๓ ระดับ
๑๔. บรรณารักษ์	มี ๔ ระดับ
๑๕. ช่างศิลป์	มี ๒ ระดับ

๓. จะต้องจัดระดับตำแหน่งของแต่ละสายงานเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง เมื่อได้จำแนกตำแหน่งออกเป็นสายงานและกำหนดระดับตำแหน่งในสายงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการจัดระดับตำแหน่งในแต่ละสายงานนี้ให้เข้ากับ “ระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง” ที่วางไว้

อ่านมาถึงตรงนี้ ท่านผู้อ่านคงจะต้องเกิดความสงสัยขึ้นทันทีว่าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่งคืออะไร และทำไมถึงจะต้องมีระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่งด้วย

อันที่จริงคำว่า “ระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง” นี้ยังไม่เคยถูกว่าได้ใช้ในราชการพลเรือนของไทยมาก่อน เพิ่งจะเริ่มใช้ในสำนักงาน ก.พ. เป็นแห่งแรก เมื่อมีการนำระบบจำแนกตำแหน่งมาใช้ในปี ๒๕๑๔ นี้เอง

ที่มาของคำว่า “ระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง” นี้ เกิดขึ้นภายหลังจากที่สำนักงาน ก.พ. ได้สำรวจหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ในปี ๒๕๐๙-๒๕๑๑ และพบว่า โดยความเป็นจริงแล้ว ระดับของตำแหน่งในราชการพลเรือนของไทยมิได้มีเพียง ๕ ระดับตามชั้นยศที่กฎหมายกำหนดไว้คือ จัตวา ตริ โท เอก พิเศษเท่านั้น หากแต่มีอยู่ด้วยกันถึง ๑๐ ระดับ จึงได้นำข้อเท็จจริงที่สำรวจพบมาสร้างเป็น ระดับมาตรฐานกลาง ของตำแหน่งไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นหลักหรือบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนต่อไป

ในระดับมาตรฐานกลางแต่ละระดับนั้น จะมีคำจำกัดความสั้น ๆ แสดงให้เห็นถึงระดับความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะได้รับการกำหนดไว้ในระดับนั้น ส่วนการที่จะกำหนดแน่นอนลงไปว่าตำแหน่งใดจะควรกำหนดไว้ในระดับมาตรฐานกลางใดนั้น เป็นเรื่องที่ ก.พ. จะต้องพิจารณารายละเอียดอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งหมายรวมถึงการที่จะใช้ข้อใดประกอบหรือวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนประกอบการพิจารณาด้วย

สำหรับความหมายหรือคำจำกัดความสั้น ๆ ของแต่ละระดับมาตรฐานกลางนั้นมีดังนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๑ เป็นระดับตำแหน่งขั้นต้นในราชการพลเรือน ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับนี้ปฏิบัติงานประจำง่าย ๆ จนถึงงานที่มีความยุ่งยากพอสมควรเกี่ยวกับงานด้านธุรการ งานด้านช่างฝีมือ กึ่งฝีมือ งานที่ต้องใช้กำลังกายหรืองานทั่วไปที่ไม่ใช่วิชาชีพ

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๒ เป็นระดับตำแหน่งที่ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงหรือผู้มีความชำนาญงานสูงขั้นในด้านธุรการ ด้านช่าง ช่างฝีมือ เป็นต้น

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๓ เป็นระดับตำแหน่งทางวิชาการขั้นต้นจนถึงผู้มีความชำนาญพอสมควร หรือเป็นตำแหน่งที่จะต้องใช้บรรจุจากผู้จบการศึกษาระดับปริญญา

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ เป็นระดับตำแหน่งหัวหน้าแผนกขนาดเล็ก หรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๕ เป็นระดับตำแหน่งหัวหน้าแผนกขนาดใหญ่ หรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๖ เป็นระดับตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๗ เป็นระดับตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๘ เป็นระดับตำแหน่งรองอธิบดี หรือตำแหน่งที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในงานที่มีความสำคัญมาก หรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

ระดับมาตรฐานกลางที่ ๙ เป็นระดับตำแหน่งอธิบดี หรือตำแหน่งอย่างอื่นที่มีคุณภาพและปริมาณของงานเทียบได้เท่ากับระดับนี้

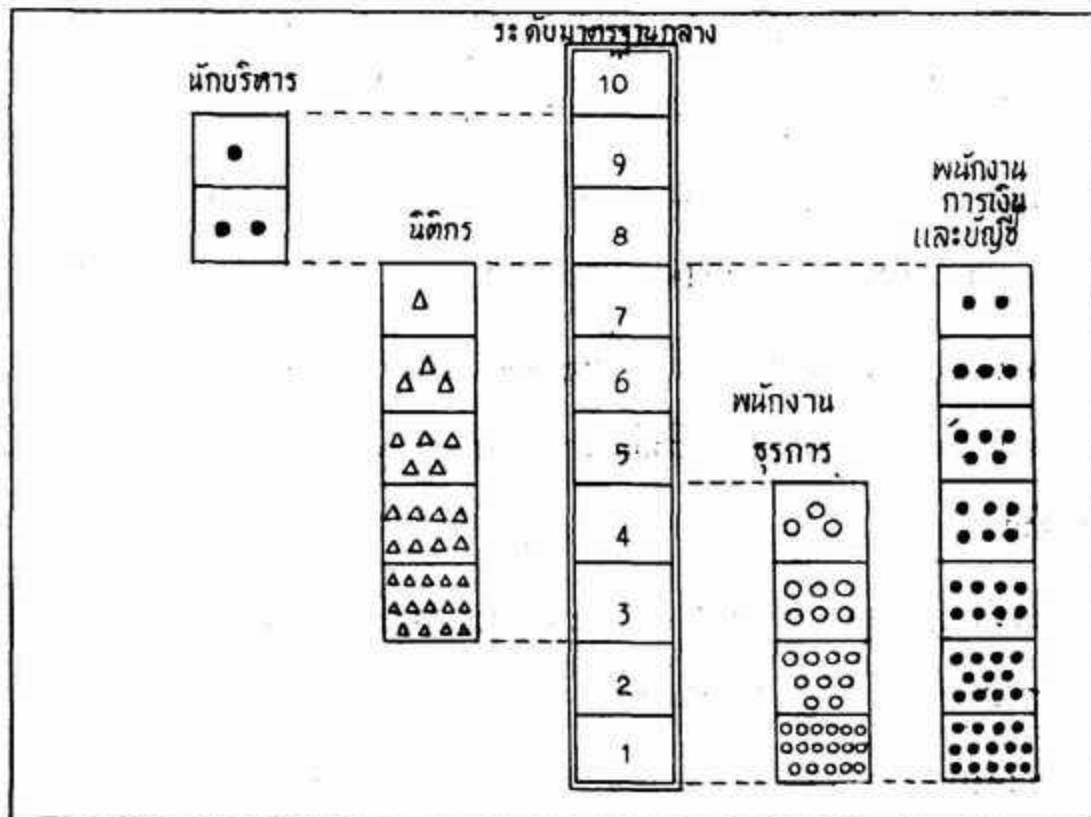
ระดับมาตรฐานกลางที่ ๑๐ เป็นระดับตำแหน่งปลัดกระทรวง

เมื่อมีการใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในส่วนราชการใดแล้ว ตำแหน่งตามสายงานต่าง ๆ ในส่วนราชการนั้นก็จะได้รับการกำหนดเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่งไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น สายงาน “นิติกร” ของส่วนราชการหนึ่งซึ่งมีอยู่ด้วยกันทั้งหมด ๕ ระดับ แต่ละระดับก็จะได้รับการจัดเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง ดังนี้

นิติกร ๑	ระดับมาตรฐานกลางที่ ๓
นิติกร ๒	ระดับมาตรฐานกลางที่ ๔
นิติกร ๓	ระดับมาตรฐานกลางที่ ๕
นิติกร ๔	ระดับมาตรฐานกลางที่ ๖
นิติกร ๕	ระดับมาตรฐานกลางที่ ๗

๒๖ การจำแนกตำแหน่ง

จัดระดับตำแหน่งในหน่วยงานต่าง ๆ เปรียบระดับมาตรฐานกลาง

อธิบดี

จาก

สังกัดสศทรา 3 มงกุฏ

และ

สังกัดสศชบ ตรา 3 มงกุฏสุคสว

บริษัท สังกะสีไทย จำกัด

สมุทรปราการ

สี่ใบบาท

โสรัจ แสนศิริพันธ์

บัตรสนเท่ห์ หรือในวงราชการให้นามว่า “สี่ใบบาท” นั้นคืออะไร สำคัญ
อย่างไร และควรระวังแค่ไหนเพียงใดนั้น ขอให้ท่านทดลองอ่านดู

ความหมาย

๑. บัตรสนเท่ห์ คือข้อความที่ส่งตรงไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะจัดการกับคนที่ก่อ
ความเดือดร้อนหรือผู้ถูกกล่าวหา ให้สงสัย สอบสวน หรือจัดการลงโทษ ให้สาสมกับข้อผิดที่
บ่งไว้ และบัตรสนเท่ห์จะไม่ลงชื่อจริง แต่ส่วนมากจะลงว่า ผู้หวังดี ราษฎรผู้เดือดร้อน หรือ
ชั้นตรีเต็มขั้น หรือ ประชาชน ๑๐๐% ในกรณีเช่นนี้ ไม่มีผู้กล่าวหา มีแต่ผู้ถูกกล่าวหา ฉะนั้น
ผู้รับจดหมาย หรือข้อความจึงไม่ต้องรับจัดการอะไรแต่อย่างใด

๒. จดหมายร้องทุกข์ เป็นข้อความที่มีมาถึงหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจจะ
เป็นเรื่องเกี่ยวกับความบกพร่องทั่วไป หรืออาจเป็นความเห็นด้วยสุจริตใจก็ได้ เรื่องเช่นนี้ ส่วน
มากก็จะลงชื่อกันหลายคน หรือให้ตัวแทนส่งหนังสือมาร้องทุกข์ ทางการต้องรีบแก้ไขโดยด่วน

อย่างไรก็ดี การที่หัวหน้าส่วนราชการต้องรับจดหมายเช่นนี้ ก็ทำให้ท่านไม่สบายใจ
เพราะท่านกลัวที่จะบกพร่องในหน้าที่การงานของท่าน กลัวที่เขาจะนำไปลงพิมพ์ในหน้าหนังสือ
พิมพ์ ทำให้ท่านต้องเสียเวลาไปชี้แจง หรือแก้ข้อกล่าวหาขึ้น ๆ และพยายามที่จะปิด หรือปิด
ไว้ทันที ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคง และตำแหน่งหน้าที่ราชการของท่าน

สาเหตุ การที่คนเราจะเสียเวลามาบรรยายเรื่องของคนอื่น กล่าวร้ายคนอื่น เขาจะต้องคิดกันหลายวัน และคงจะมีคู่คิดด้วย หรือมีการทำงานเป็นกลุ่มก้อน ที่ตั้งใจจะเอาจริง สาเหตุที่แท้จริงนั้นอาจจะมาจาก

๑. ความจริงที่เกิดขึ้น เช่นเรื่องโก่งกิน ชู้สาว การประพฤติน่าสงสัย หรือมีข่าวรั่วออกมา คนในหน่วยงาน เขาอยากให้ทางการแก้ไข เปลี่ยนตัวบุคคล หรือสั่งสอน บางรายที่มีประวัติไม่ดีมา ก็รีบกำจัดให้ออกไปเสีย แล่นคืนจะสูงขึ้น บัณฑิตที่หามา จึงน่าจะระแวง สงสัย ในพฤติกรรมของผู้กล่าวหาไว้บ้าง แต่ยังไม่ควรที่จะลงโทษ สอบสวน เขาได้ แม้จะลงในหนาหนังสือพิมพ์ แต่ถ้าทางสื่อมวลชนเขามีหลักฐาน ทางการก็จะจัดการไปตามตัวบทกฎหมาย ไม่ใช่แค่เซ็นเอาไว้

๒. ความอิจฉาริษยา เกลียดชังกันเป็นส่วนตัว คนบางคน ทำงานไปด้วย ความเชื่อมั่นว่าตนเอง ว่าเป็นคนดี รักษาความดีไว้ แต่มีคนอื่น ที่คั่นน้อยกว่า ในที่ทำงานด้วยกัน คนเหล่านั้น เห็นว่าคน ๆ นั้นเป็นแกะดำ จึงอยากทำลาย นอกจากนั้นบางคน ที่ไม่ยอมโก่งกับเขา หรือไม่让他เข้าร่วมโกงด้วย หรือกินเองโดยพยายามกีดกันลูกน้อง ในที่สุด พรรคพวกก็ระอา เลยฟ้องกันเอง มีบางท่านที่เป็นผู้บังคับบัญชา อยากให้ลูกน้องย้าย เลยวานชาวบ้านร้องเรียน ชาวบ้านก็แสนดี ช่วยเหลือราชการ โดยไม่ได้คำนึงถึงความหนักเบาที่จะเกิด ในที่สุดก็แตกกัน มีการสอบสวน มีการลงโทษ ลงเรือลำเดียวกัน เลยสาลักน้ำกันคนละหลายอีก ไม่ว่านายหรือลูกน้อง ถ้ารักใคร่กัน คงไม่เสียประวัติ

๓. กีดกันไม่ให้ได้ดี ข้าราชการบางท่านที่กำลังจะสอบ กำลังจะปรับชั้น ขึ้นตำแหน่ง เขามักจะหาทางวางเพลิง หรือใส่ไฟกัน เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งตก ตนเองจะได้หน้า ไม่มีคู่แข่งกัน เคยมีการสอบชั้นตรี คนตัวเก่งเปิดตำรา คนที่อยู่ใกล้ร้องเรียน คนตัวเก่งต้องตัวเกร็ง ลาออก เปลี่ยนงานใหม่ทำ เสียเวลา เสียอนาคต

ใครก็ตาม มีจิตใจเช่นนี้ อาจจะก่อเหตุได้เสมอ เคยมีข้าราชการคนหนึ่ง เขียน บัณฑิตที่ห้องครูเก่าของตน จนกระทั่งถูกปลดออก เขาเองก็คิดน้อย ย่ำแย่ ไปอยู่ที่ไหนก็ก่อเรื่องแบบเดียวกัน พยายามเป็นนักพูด นักโต้วาที ใครรู้จักคนชั่วคราวก็เห็นดี หลงคารม แต่คน ๆ นั้น ก็มีบาปติดตัว ขอบประจบ สอพลอ จนไม่มีใครอยากคบ ใครก็ตามที่กระทำ ทำชั่วตนมักเดือดร้อนเสมอ ไม่ช้าก็เร็ว แม้จะได้ดี แต่กรรมเก่ายังคอยเสมอ คอยที่จะให้ผลร้าย

๔. อุปนิสัยไม่ดี คนเรามีหลายประเภท คนพวกนี้เป็นประเภทชอบให้ร้ายผู้อื่น ชอบหาความผิด ปากเสีย ปากสว่าง เมื่อทราบอะไรมา อุดจะพูด อุดจะเคียดแค้นไม่ได้ จึงหาเรื่องให้คนอื่นวุ่นวาย หรือเคียดแค้น ชอบฟ้องร้อง ทำหน้าที่เป็นปากเสียงชาวบ้านเขา เมื่อใครถูกกล่าวหา ถูกลงโทษ พวกนี้มักจะชอบใจ สนุก ถือเป็นเกมที่ต้องทำ เป็นกิจที่จะหาความสนุกสนานของทุกขคนอื่น ฝรั่งเรียกพวกนี้ว่า Psychopaths คงจะแปลกันอย่างไทย ๆ ว่า สันดานชั่ว กระจมั่ง เราจะพบพวกนี้ได้ตั้งแต่ นักเตะฝุ่น จนกระทั่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เพราะเขาเหล่านั้นจะทำงานเล่น ๆ ทำไปวันหนึ่ง ๆ แบบงานอดิเรก เลี้ยงเจ้านายบ้าง ทำงานบ้าง เมื่ออยู่นานเข้า ไม่กวาด ก็เลยเป็นเขียน เป็นตัว ในศาลเจ้า ก็ไต่เต้าขึ้นมา สอดรู้สอดเห็น ชอบสืบข่าว จริงบ้าง ไม่จริงบ้าง ยิ่งที่ใดเขาทะเลาะกัน ก็พยายามจะเข้าสืบข่าว อาศัยตำแหน่งหน้าที่ หน้าที่ หน้าที่ เข้าไป เขาเกรงใจ พูดยุติให้ฟัง ก็จะเขียนลงข่าว ชอบใช้นามแฝง เพราะตนเองไม่ใช่คนจริงใจนัก

แนวทางที่ควรปฏิบัติ เมื่อผู้บังคับบัญชา ได้รับบัตรสนเท่ห์ กล่าวหาคนโดยที่ไม่มียุติกล่าวหา ในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ในหน่วยงาน คนเคารพนับถือ เราต้องสวมหัวโขนว่าเป็นผู้ใหญ่อย่าตื่นตูม พิจารณาจากการดูทั่ว ๆ ไปให้รอบคอบก่อนว่า น่าจะเป็นได้ไหม? สังเกตไว้ก่อน แล้วดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๑. อย่าได้รีบว่ากล่าว สงสัยใคร ให้ดูห่าง ๆ ถ้าเชื่อบักใจว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริงก็จะเสียผู้ใหญ่ เราจะไม่นับถือ ให้เก็บเรื่องไว้สืบสวนให้ได้ความเสียก่อน

๒. อาจเรียกผู้ถูกกล่าวหา มา สอบถามว่าจริงหรือไม่ เพียงใด โดยรีบออกตัวเสียก่อนว่า มิได้สงสัย แต่เรียกมา เพื่อเตือนว่า กำลังจะเป็นผู้ถูกกล่าวหา หากทำใจก็ให้กลับตัวเสีย ให้ระวังคำพูด อย่าให้เขาเข้าใจว่าเราสงสัย หรือบักใจ ว่าเขาผิด หรือเชื่อว่าจริงตามจดหมายที่ไม่ลงชื่อนั้น เพราะถ้าเช่นนั้นจริง เราก็เท่ากับประกาศตนว่า หูเขาเชื่อถือ มิเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ทางราชการเลย แต่ลองถามเขาดูว่าเคยมีเรื่องกับใครบ้าง น่าจะสงสัยใครเป็นผู้เขียน ถ้าเขาปฏิเสธ อย่าไล่เขาแบบให้ขอมรับ ให้เขียนรายงานสารภาพ เพราะเมื่อไม่มีคนร้องเรียนที่เป็นหลักฐาน เขาก็ยังบริสุทธิ์อยู่ดี คนไม่ลงชื่อ ไม่ใช่คนจริง

๓. เมื่อปิดไม่มีคน มีคนรู้มากมายหลายคน เพราะปิดประกาศ แสดงว่าเอาจริง ก็ให้เรียกสอบสวน หรือทำรายงานพอเป็นพิธี หากมีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้อง ก็ให้รายงานไว้เป็นหลักฐานก็พอ อย่าได้รีบจ่ายเงินเดือน จดการพิจารณาความดีความชอบเสีย อ่านให้ถี่ อย่าตื่นตูม อย่าเป็นคนปัญญาอ่อน การเขียนรายงานทั้งวัน อาจจะเป็นทางเสียของผู้ถูกกล่าวหาบางคน ที่พบเจ้านายไม่สู้ตื่นัก (แต่ไม่เลย) เก็บไว้เพื่อยุ่ หรือเขียนฆ่าลูกน้องในภายหลัง เห็นกับตามาหลายรายแล้ว

๔. ถ้าเป็นการกล่าวหาว่า หน่วยงานเราบกพร่อง ก็ควรนำคำแนะนำมาเพื่อประกอบการที่จะปรับปรุงงานการในหน่วยเสียบ้าง เราต้องมีความรับผิดชอบบ้าง สิ่งใดที่ขัดความรู้ สึกคนส่วนรวม ก็อย่าได้ทำ เพราะลูกน้องจะดูถูก ไม่ยอมร่วมมือเอา หว่าเราปัญญาอ่อน ไม่สมศักดิ์ศรีผู้นำเอาเสียเลย เมื่อเราอยากแน่ ก็ต้องทำอย่างคนฉลาด อย่าให้คนโง่จับว่าเราก็เผละโง่ได้เหมือนกัน (ก็ปลุกชนนี้ครับ)

๕. อย่าได้แถลง หรือรีบแก้ตัว เมื่อมีการกล่าวหา เพราะเมื่อไม่ลงชื่อก็ทำเหมือนไม่พิจารณาเรื่องนั้น ๆ เพราะเรื่องทำนองนี้ท่านถือว่าเป็นเรื่องโคมลอย อย่าได้เที่ยวให้คนอื่นอ่าน เขาจะว่าเราขี้กลัวเป็นกำ

ประสบการณ์ที่พบมา มีเรื่องที่เคยประสบมาและอยากจะเล่าสู่กันฟังคือ

๑. ผู้บังคับบัญชามักคาดคั้นเอาไว้ว่า จดหมายที่เขากล่าวหา ไม่มีชื่อผู้เขียนนั้น เป็นเรื่องจริง น่าเชื่อถือ เป็นเรื่องคอขาดบาดตาย ต้องมีการสอบสวน ต้องหาทางลงโทษคนในหน่วยงาน เมื่อเป็นเช่นนั้น ลูกน้องเสียขวัญขาดกำลังใจ คนที่เขียนมาก็ได้ใจ รีบหาข้อมูลรีบกล่าวหา หัวหน้าหน่วยก็เริ่มจะเป็นโรคเส้นประสาท เพราะมัวแต่่วนววยกับการกล่าวหาที่ไม่มีชื่อผู้กล่าวหาทำให้ระแวงเข้าใจผิดกันง่าย และแสดงว่าผู้เขียนเป็นคนไม่มีวัฒนธรรม ไม่ใช่สุภาพบุรุษ เพราะไม่แสดงตัวด้วยความรู้สึก

๒. มีบางท่านที่รีบปิด อ่านเอง ฉึกเอง แล้วทิ้งไป แต่ค่อย ๆ แก่ไข ค่อย ๆ สังเกต บั๊กไม่เข้า น้ำก็ไม่ขุ่น หัวหน้าเขื่อนนี้เป็นปัญญาชนที่หายาก ท่านทำสมกับตำแหน่งหน้าที่ น่าเคารพ นับถือ ไม่มีจุค่อนพ้อที่จะเลิกรานับถือกันและกันเลย ครึ่งหนึ่ง นาย ก,

ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการรับผิดชอบให้คนไข้ ผู้ที่ประมูลได้เขานำผ้าชนิดที่มีในตัวอย่างมา แต่คนละเบอร์ ผ้าที่นำมาขายนั้น เนื้อหยาบ ไม่ดี นาย ก. ก็ไม่ยอมรับ แต่จะให้รับ ต้องเพิ่มให้โรงพยาบาลอีก ๑๕ พัน จากที่ประมูลกัน ๑๐ พัน คนขายไม่ยอม นาย ก. ก็ไม่รับ เช่นวันนั้น เขาชวนนาย ก. ไปเที่ยวไนท์คลับ นาย ก. ปฏิเสธ เพราะรู้แล้วว่าเขาวางแผนอย่างไรว่า ส่วนลูกชาย ลูกสาว ลูกสะใภ้ของท่านไป กลับกันดึกมาก รุ่งขึ้น ท่านเรียกมาว่า ทำไมไม่ไป นาย ก. บอกว่า คิดธุระที่บ้าน ท่านกล่าวหาว่า ไม่ยอมเข้าประชาชน ไม่ยอมประสานงานกัน ทำไมต้องคุกคักเรื่องรับของที่ประมูลด้วย นาย ก. ก็เลยเขียนท่านว่า เขาชวนไปกินเพื่อจะเรียกร้องให้เห็นใจ คิดสินบน จึงขัดต่อความรู้สึก ไม่มีเลศนัยอะไร ที่ให้เขาขมขื่น ก็เพราะต้องรักษาผลประโยชน์ของราชการ มิได้ตั้งใจจะกินอะไรของใครให้เสียประวัติเลย (ยังไม่ค่อยอยาก พ่อตาก็ยังมีให้ไกล) ปรากฏว่า ท่านโกรธบังคับให้ลงชื่อรับ นาย ก. ไม่ยอม ท่านเลยลงชื่อเสียเอง รับเท่าประมูล ราชการขาดทุน แทนที่จะได้ ๑๕ พัน ได้เพียง ๑๐ พัน ของก็เลย แพงกว่าเดิมอีก ท่านผู้อ่านลองคิดดู ใครควรได้รับคำตำหนิและคำชมเชย

อุดมคตินี้ ยึดมาก ๆ ก็หาที่ลง หาที่ทำงานยากเหมือนกัน ผู้ใหญ่ก็แปลก เห็นคนรักชาติบ้านเมืองเป็นคนอย่างไรไป ท่านเหล่านี้ น่าจะสำรวจตัวเองดูบ้าง น่าจะอายเด็กกราวลูกบ้าง ที่เล่ามาก็ต้องการจะเอามาขบถอย่างให้ดู คนเรานั้น ความซื่อของตนเอง ว่าเป็นการกระทำที่โง่ ความคดโกงของคนอื่น ก็ดูว่าเป็นการเอาตัวรอดที่ฉลาด

อย่างไรก็ดี เราควรทำงานเพื่อบ้านเมือง อย่าได้เห็นแก่ของฝาก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเลย บ้านเมืองกำลังมีความทุกข์ยากเข็ญ เราน่าจะช่วยกันปรับปรุงการงาน เห็นแก่ส่วนรวมเสียบ้าง ผู้ใหญ่ ก็อย่าทำให้เด็กตราหน้าว่า คนชั่ว คนเลว ไม่น่าคบเลย การกระทำการใด ๆ จึงน่าที่จะระมัดระวังความประพฤติ เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ สมกับที่ได้รับมอบหมายสมเกียรติที่ท่านรับตำแหน่งอยู่ ส่วนบัตรสนเท่ห์ คงจะเป็นของคู่กับข้าราชการไทย แต่ ขอย้ำเตือนว่า ผู้บังคับบัญชา อย่าจริงจังอะไรนักกับจดหมายที่ไม่มีชื่อผู้กล่าวหา ซึ่งเป็นเพียงเพื่อย้ายสีกันเท่านั้น หากท่านทำได้ดังกล่าวก็น่ารักน่าเคารพขึ้นมาก..... จริงไหม ?

บท ๕๐๖

พลเมืองดี

ณ ศาลแห่งหนึ่ง

ผู้พิพากษา “ก่อนที่ศาลจะตัดสิน อยากทราบว่าจำเลยเคยทำอะไรที่นับว่าเป็นการกระทำของพลเมืองดีบ้างหรือไม่”

จำเลย “เคยขอรับ”

ผู้พิพากษา “เคยยังงี้”

จำเลย “คือว่าครั้งหนึ่งกระผมเคยช่วยให้เจ้าทรัพย์รายหนึ่งรอดพ้นจากการถูกปล้นทรัพย์ขอรับ”

ผู้พิพากษา “จริงหรือ ไหนลองเล่าไปซิคุณช่วยเขายังงี้”

จำเลย “คือเมื่อหลายเดือนมาแล้ว กระผมตั้งใจจะปล้นเขาครับ แต่แล้วกระผมก็เปลี่ยนใจไม่ได้ปล้นเขาขอรับ”

กันไว้ก่อน

ณ คลินิกแห่งหนึ่ง

คนไข้ “ผมกลัวใจมากครับหมอ ช่วยตรวจโรคผมทีครับ”

หมอ “เป็นโรคอะไรล่ะ”
 คนไข้ “โรคความจำเสื่อมครับ จำอะไรไม่ค่อยได้”
 หมอ “งั้นคุณจ่ายค่าตรวจมาก่อน แล้วผมจะตรวจให้”

พอกัน

สามี “ไอ้เด็กที่รับจ้างล้างรถนี่ซื้ขโมยซะมิด”
 ภรรยา “คราวนี้เอาอะไรไปอีกล่ะ”
 สามี “ผ้าเช็ดรถนี่ซื้”
 ภรรยา “ผืนไหน”
 สามี “ก็ผืนที่เราอมมาจากกัศตาคารเมื่อตอนไปงานเลี้ยงคุณน้าแ่งงานเิงล่ะ”

ยุติธรรม

ศาลออกแห่งหนึ่ง ขณะที่กำลังพิจารณาคดีฟ้องหย่า

ผู้พิพากษา “ก็เป็นอันว่าบรรดาทรัพย์สินทั้งหลายก็แบ่งกันได้เรียบร้อยแล้ว คู่กรณีทั้งสองมืออะไรจะให้จัดการแบ่งอีกหรือไม่”
 โจทก์ “มีค่ะ ศาลที่เคารพ คือเรามีลูกอยู่ ห้าคน ดิฉันอยากจะขอไว้สามคนค่ะ”
 จำเลย “ผมไม่ยอมครับ ผมก็ต้องการลูกสามคนเหมือนกัน”
 (เถียงกันไปสักครู่หนึ่ง ผู้พิพากษาก็หยิบหมอนขึ้นมาเคาะโต๊ะ เป็นสัญญาณบอกให้เงียบ)
 ผู้พิพากษา “เอาอย่างนี้กันแล้วกัน เมื่อคู่กรณีตกลงแบ่งกันไม่ได้ ศาลขอเสนอให้ทั้งสองกลับไปอยู่ด้วยกันต่อสักปีหนึ่งหรือสองปี พอเกิดลูกคนที่หกแล้วค่อยมาใหม่ ศาลจะได้จัดแบ่งให้อย่างยุติธรรม”

เนื้อคําหนัง

หัวหน้ากองท่านหนึ่งเพิ่งได้รับแต่งตั้งใหม่ ๆ อาจจะอวดให้ใคร ๆ เห็นว่าท่านเป็นคนสำคัญ วันหนึ่งขณะที่ท่านนั่งอยู่ในห้อง (แอร์) ส่วนตัว ก็พอดีมีบุคคลภายนอกมาเคาะประตู เป็นเชิงขออนุญาตเข้าไปข้างใน ท่านจึงหยิบหูโทรศัพท์ขึ้นมาทำที่เป็นกำลังรับโทรศัพท์ แล้วก็พยักหน้ากับแขกให้เข้ามาได้ เมื่อแขกเข้ามาก็บอกให้นั่งคอยสักครู่ ท่านกำลังจะพูดโทรศัพท์กับท่านผู้ใหญ่

หัวหน้ากอง “สวัสดีครับ ท่านรัฐมนตรี ผมจะไปพบท่านที่บ้านเย็นวันนี้แหละ อ้อเรื่องที่ท่านกรุณาใช้ผมนะหรือครับ ผมจัดการเรียบร้อยแล้วครับท่าน ครับ ครับ นับเป็นความกรุณาของท่านมากทีเดียวครับ ครับ ครับ ขอบพระคุณครับ สวัสดีครับ”

(แล้วก็วางหูโทรศัพท์ หันมาทางแขก) “ว่ายังไงคุณ มีธุระอะไรหรือ”

แขก “ไม่มีอะไรหรอกครับท่าน ผมจะมาเดินสายโทรศัพท์ในห้องนี้ให้เสร็จใช้การได้นะครับ”

ให้เท่าไรก็ไม่ขาย

เด็กชายหนุ่ม “อาแปะ มีแม่เหล็กขายไหม”

อาแปะ “หา ล้อจะซื้ออารายนะ”

เด็กชายหนุ่ม “แม่เหล็กนะ มีขายหรือเปล่า”

อาแปะ “มี แม่เหล็กกำลังเลี้ยงลูกอยู่หลังบ้าน แต่อ้อมมีเมียอยู่ คงเลี้ยว อ้อไม่ขาย”

ผิคนได้

ในงานปาร์ตี้ของกลุ่มอ๊อบ บังานหนึ่ง นักข่าวหัวเห็ดได้ปลอมตัวโดยแต่งเป็นอ๊อบไปร่วมงานด้วย โดยตั้งใจว่าจะกลับไปเขียนข่าวเกี่ยวกับการชุมนุมอ๊อบ บคราวนี้ ตอนหนึ่ง ขณะที่ยืนดูพวกอ๊อบ บสังสรรค์กันอยู่ จึงเฝ้าตามคนที่ยืนอยู่ข้าง ๆ เพื่อจะล้วงเอาเรื่องราวบางอย่าง

น้าข้าว “แหม วัยรุ่นเดี๋ยวนี เป็นอีปี่กันเยอะแยะเชียวนะครับ คุณคุณน้าซี ผม
 ไม่ยักรู้ว่าแกเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ผมทายว่าน่าเลย”
 เพื่อนคุย “แต่ฉันรู้ว่าเขาเป็นผู้หญิง”
 น้าข้าว “เอ๊ะ คุณรู้ได้อย่างไรล่ะครับ”
 เพื่อนคุย “ก็เขาเป็นลูกสาวของฉันเองนี่นา”
 น้าข้าว “อ้อ ขอโทษนะครับ ผมไม่ทราบว่าท่านเป็นแม่ของเด็กคนนั้น”
 เพื่อนคุย “ใครบอกว่าฉันเป็นแม่ ฉันเป็นพ่อของเขาดังหาก”

๕. อีปี่กับอีปี่เหมือนกัน

ณ ร้านถ่ายรูปแห่งหนึ่ง อีปี่คนหนึ่งกำลังถ่ายรูปอยู่
 ตากล้อง “กรุณายิ้มหน่อยสิครับ”
 อีปี่ “ก็ผมยิ้มอยู่แล้วนี่”
 (หมายเหตุ อีปี่คนนั้นผมขาว หนวดเคราก็มองไม่เห็นปากเลยก็เคียวละ)

สถานพยาบาล สหภาพ

ถนนสีลม โทร. 30079

มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ รักษาโรค ยาเสพติด
 บัญญาทางเพศ โรคประสาท โรคจิต
 โรคพิษสุรา และโรคนอนไม่หลับ ใช้เครื่องมือทันสมัย
 ในการตรวจประสาทและสมอง ดำเนินการรักษา
 แบบยุโรป อเมริกา

วัฒนธรรมไทย ราชไทย

“กินพอกหางหมู”

การที่ข้าราชการหมกหมมงานทั้งไว้ ไม่พยายามทำให้เสร็จ นานวันเข้างานเล็กน้อยก็จะเพิ่มทวีขึ้นจนไม่สามารถทำให้เสร็จทันเวลา การที่ข้าราชการทำงานพอให้เสร็จไปวันหนึ่ง ๆ ไม่คิดวางแผนงานล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด และใครทำ ทำเสร็จเมื่อใด

“ข้าวสารกรอกหม้อ”

“เนื้อหนูปะเนื้อช้าง”

ผลงานของข้าราชการชั้นผู้น้อยไปรวมกับของ ข้าราชการ ผู้ใหญ่ หรือการสมทบทุนส่วนตัวเพียงเล็กน้อย กับเงินของทางราชการ ย่อมมองเห็นได้ชัด

“ตีเหล็กเมื่อร้อน”

คนที่ทำงานเสร็จย่อมประสงค์ที่จะได้รับคำชมเชยทันที ให้รางวัล เมื่อเขาอยากได้ เริ่มงานเมื่อมีคนพร้อมที่จะช่วยเหลือ พุง่าย ๆ ก็คือทำอะไรให้ ได้จังหวะที่เหมาะสมนั่นเอง

“กินแรงผู้อื่น”

การเอาตัวเขาเปรียบผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน โดยปล่อยให้ผู้อื่นทำงานมากกว่าตน

“กินกุฎี”

ข้าราชการที่เป็นคนใกล้ชิดกับข้าราชการชั้นสูงกว่า ได้รับการถ่ายทอดแนวความคิดและวิธีการ

“มือขึ้น”

ได้แก่ผู้ที่คอยติดตาม คอยคุ้มครองป้องกัน สอดส่อง สอดแนม ให้ผู้บังคับบัญชา

“ผ้าตัด”

การโยกย้าย เปลี่ยนแปลงข้าราชการ ระบบการบริหารงานที่ไม่ดี นำสิ่งที่ไม่ดีออกไปเสียจากวงการ เพื่อให้ระบบราชการและข้าราชการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

“ทวงจุ”

การที่ข้าราชการมีความรู้สึก ว่า โชคไม่ดี ไม่มีผู้อุปการะช่วยเหลือ ก็คงเป็นจิตวาทะเต็มขั้นต่อไป

“ปากกว่าตาขบ”

การที่ข้าราชการปากกับใจไม่ตรงกัน ปากว่าไม่ให้ทำ แต่ใจหรือกิริยาอาการให้ทำ เช่นปรามคนอื่นไม่ให้รับสินบน แต่ตัวเองพอใจหรือรับสินบนเสียเอง

“โยนกลอง”

การที่ข้าราชการโยนความผิด หรือบ่ความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นรับแทน

“สอนสั่งมราช”

การสั่งสอนผู้ใหญ่ ไม่ดี ค้องหาทางอ้อมให้ท่านทราบและเข้าใจของท่านเอง โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเราไปสอนท่าน

“คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก”

การที่ข้าราชการมีความรู้สึก ว่า ทำงานจะต้องมีความสบายใจ แม้สถานที่ทำงานจะไม่ใหญ่โตหรูหรา ก็ทำงานได้ดีกว่าที่ทำงานดี แต่จิตใจไม่ปรกติ ทั้งนี้อาจจะเนื่องด้วยมีปัญหากับหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน หรือวิธีการทำงานก็ได้

“ปั่นเกลียว”

การขัดแย้งซึ่งกันและกัน การไม่เข้ากัน ไม่ประสานงานของบุคคลสองฝ่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“เจอบองแข็ง”

การที่ข้าราชการพยายามปรับปรุงงาน แกไขสิ่งที่ไม่ดี แต่ไปขัดประโยชน์ของผู้มีอิทธิพล จึงไม่อาจดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ลุล่วงไปด้วยดี ก็ไม่ดีผู้เสนอปรับปรุงอาจถูกพิจารณาให้ปรับปรุงตัวเอง ก็ถูกเก็บไว้ในตำแหน่งที่ไม่ต้องมิตบหาต่อไป

แนะแนวสอบเลื่อนขั้น

คัดเลือกจากข้อสอบวิชาความรู้ทั่วไป กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมชลประทาน
กรมโยธาเทศบาล และกรมวิสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๕

แนะแนวโดย ดุสิต พัวศิริ

๑ คำถาม ในปัจจุบันรัฐได้สงเคราะห์และสงวนอาชีพหรือธุรกิจอะไรไว้ให้คนไทยโดยเฉพาะ
แนวคำตอบ รัฐได้สงเคราะห์และสงวนอาชีพไว้ให้คนไทย ดังต่อไปนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์อาชีพแก่คนไทย พ.ศ. ๒๔๙๙ และ
ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ได้กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการ
บางอย่างที่ต้องใช้คนงานตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีคนงานซึ่งมีสัญชาติ
ไทยเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของคนงานทั้งหมด และกิจการดังกล่าว
นั้นได้แก่

- ๑) การเชื่อมและชุบโลหะ
- ๒) การทอผ้าด้วยเครื่องจักร
- ๓) การทำบล็อก แกะตรา
- ๔) การทำรองเท้า
- ๕) การทำเครื่องเรือน

- ๖) การก่อสร้าง ประกอบ แก้วไข หรือซ่อมแซมยานพาหนะ หรืออุปกรณ์ของยานพาหนะ
- ๗) การสร้าง ประกอบ แก้วไข หรือซ่อมแซมเครื่องจักร เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องวิทยุ
- ๘) การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง บำรุงรักษา ซ่อมแซม ทดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร
- ๙) การทำไม้ขีดไฟ

๒. ตามพระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ พ.ศ. ๒๔๔๔ และพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้สงวนอาชีพดังต่อไปนี้ไว้ให้คนไทยโดยเฉพาะ คือ

- ๑) การทำหรือหล่อพระพุทธรูป
- ๒) การทำเครื่องเงิน
- ๓) การทำเครื่องถม
- ๔) การขับขี่รถจักรยานสามล้อรับจ้าง
- ๕) การขับขี่รถจักรยานสามล้อขนส่งสาธารณะ
- ๖) การขับรถยนต์สาธารณะ
- ๗) การทำนา (เว้นการปลูกข้าวในร่องสวน)
- ๘) การทำนาเกลือ
- ๙) การตัดผม
- ๑๐) การเรียงพิมพ์อักษรไทย
- ๑๑) การตัดผมสตรี
- ๑๒) การแต่งผมสตรี
- ๑๓) การตัดเย็บเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มสตรี
- ๑๔) การเลี้ยงไหม

๑๕) การทำสถิติเกี่ยวกับเส้นไหม

๑๖) การทอผ้าไหม

๑๗) มัคคุเทศก์ผู้นำเที่ยวและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยได้รับค่าตอบแทน

๒. คำถาม การรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดธนบุรีเข้าเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรีมีผลดีอย่างไรบ้าง อธิบาย

แนวคำตอบ การรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดธนบุรีเข้าเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรี มีผลดีคือทำให้การบริหารราชการดำเนินไปโดยประหยัดและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความเจริญแก่จังหวัดทั้งสองโดยรวดเร็ว เป็นการเพิ่มพูนความสะดวกให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น และประชาชนทั้งสองจังหวัดจะได้รับประโยชน์จากกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคเท่าเทียมกัน เพราะจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและธนบุรีเป็นจังหวัดที่มีความใกล้ชิดกันมาก ทั้งในด้านการปกครองการคมนาคมและอาชีพของประชาชนก็มีลักษณะอย่างเดียวกัน

๓. คำถาม ที่กล่าวว่า “เงินเดือนข้าราชการปัจจุบันไม่สมดุลย์กับค่าครองชีพ” ท่านเห็นด้วยหรือไม่ จงให้เหตุผลสนับสนุน และท่านจะมีวิธีปรับปรุงรายได้ของข้าราชการอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ กล่าวโดยทั่วไปแล้วเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ยกมานั้น เพราะนับแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา ดัชนีค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากมูลเหตุหลายประการอาทิเช่น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิชาการด้านต่างๆ ทำให้มีสิ่งประดิษฐ์ที่อำนวยความสะดวกและบำรุงความสุขในการดำรงชีวิต การแสวงหาความรู้และความสุขมีมากขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุโดยตรงที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเพิ่มขึ้นประกอบกับค่าของเงินบาทโดยเฉพาะอำนาจซื้อลดลงทำให้ราคาสินค้าทั้งจำเป็นและไม่จำเป็นแก่การครองชีพสูงขึ้น แต่การ

ปรับปรุงรายได้หรือเงินเดือนของข้าราชการไม่สัมพันธ์หรือเป็นอัตราส่วนกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากรายได้ของรัฐไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการปรับปรุงรายได้ของข้าราชการด้านเดียวได้ จึงเป็นเหตุให้รายได้ของข้าราชการไม่เพียงพอแก่การครองชีพในปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ก็ต้องพิจารณาด้วยว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการนั้น ควรจะให้ค่าตอบแทนเป็นรายได้ หรือเงินเดือนมากน้อยแค่ไหนเพียงใด

สำหรับวิธีแก้ไขอาจทำได้หลายวิธี เช่น

๑. วิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

๑.๑ เปิดโอกาสให้ข้าราชการถอนเงินสะสมที่มีอยู่ หรือนำเงินสะสมมาให้ข้าราชการกู้โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ หรือไม่คิดดอกเบี้ยเพื่อให้ข้าราชการนำเงินนั้นมาจุนเจือค่าครองชีพ หรือปลดภาระหนี้สินที่มีอยู่

๑.๒ เพิ่มเงินช่วยเหลือในค่านสวัสดิการให้มากขึ้น โดยลดภาระค่าใช้จ่ายของข้าราชการในบางประเภท เช่น ค่ารักษาพยาบาลตนเองและครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร ค่าเช่าที่อยู่อาศัย หรือจัดให้มีบ้านพัก เป็นต้น

๒. วิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดเป็นโครงการระยะยาวเพื่อให้ใช้กำลังคนโดยประหยัด

๒.๑ ปรับปรุงหน่วยงานที่มีการปฏิบัติซ้ำซ้อนกันกับหน่วยงานอื่น ให้เหลือเพียงหน่วยงานเดียว แล้วจัดวางอัตรากำลังข้าราชการให้เหมาะสมกับปริมาณงานโดยไม่ให้คนล้นงาน ซึ่งวิธีการนี้อาจจะลดจำนวนข้าราชการลงได้ และนำเงินที่เหลือจ่ายนั้นมาเพิ่มให้ข้าราชการ

๒.๒ จักให้มึหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการปรับปรุงรายได้ของ
ข้าราชการและให้มึการปรับปรุงทุกระยะ ๓ หรือ ๕ ปี และจักให้มึ
หน่วยงานกลางเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการข้าราชการอย่างได้ผล

๔ คำถาม การกระทำต่อไปนี้จะต้งไปคิตต่อที่ไหนด

๑. เด็กเกิด
๒. ขออนุญาตปลูกบ้าน
๓. เสียภาษีเงินได้
๔. จดทะเบียนสมรส
๕. ต้งร้านค้าของเบ็ดเตล็ด

แนวคำตอบ

๑. เด็กเกิด จะต้งไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นซึ่งอาจจะเป็นผู้
ใหญ่บ้าน กำนัน หรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี หากเกิดในเขตเทศบาลจะต้ง
แจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นของเทศบาล ทงนภายในกำหนด ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่
ที่เด็กเกิด

๒. ขออนุญาตปลูกบ้าน จะต้งคิตต่อขออนุญาตจากพนักงานเทศ
บาลสำหรับภายในเขตเทศบาล หากปลูกนอกเขตเทศบาลจะต้งคิตต่อขอ
อนุญาตจากเจ้าพนักงานอำเภอนั้น ๆ เสียก่อน

๓. เสียภาษีเงินได้ จะต้งคิตต่อชำระภาษีเงินได้ต่อเจ้าหน้าที่
สรรพากร ซึ่งอาจจะชำระได้ที่ทำการสรรพากรอำเภอ ที่ทำการสรรพากร
จังหวัด หรือกรมสรรพากรแล้วแต่กรณี

๔. จดทะเบียนสมรส จะต้งคิตต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ณ ที่ทำ
การปกครองอำเภอ (ที่ว่าการอำเภอ) ได้แก่ นายอำเภอ

๕. ต้งร้านค้าของเบ็ดเตล็ด ถ้าขายสินค้าวันหนึ่งได้ไม่เกิน ๒๐
บาท หรือสินค้าในครอบครองที่ขายวันหนึ่งมีมูลค่าไม่เกิน ๕๐๐ บาท ก็ไม่

ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ถ้าขายสินค้าได้เกินจำนวนคงกล่าวจะต้องไปติดต่อกับ
ทะเบียนพาณิชย์กับนายทะเบียนพาณิชย์เสียก่อน สำหรับในนครหลวงกรุงเทพ
ธนบุรีจะจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงเศรษฐกิจ
ส่วนในต่างจังหวัดจะติดต่อกับจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่สำนักงานเศรษฐกิจ จัง
หวัด (หรือนายอำเภอในจังหวัดที่ไม่มีเศรษฐกิจจังหวัด) ในฐานะนายทะเบียน
พาณิชย์ภูมิภาค ซึ่งจะได้รับคำแนะนำให้ไปติดต่อกับอนุญาตต่อเจ้าหน้าที่
สรรพากร สรรพสามิต หรือ เทศบาล แล้วแต่กรณีตามประเภทของสินค้าต่อไป

๕. คำถาม ชุมชนแบบชนบทมีลักษณะสำคัญอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ ลักษณะที่สำคัญของชุมชนแบบชนบท มีดังนี้

๑. เป็นชุมชนแบบที่ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีนิยม ไม่นิยม
การเปลี่ยนแปลง สภาพของครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคมยังมีลักษณะ
เป็นแบบโบราณ คือ ทุกคนในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความ
เป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตองมากนัก ครอบครัวยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ
ของชนบทอยู่ ชุมชนแบบชนบทส่วนมากเป็นสังคมเกษตรกรรม มีพ่อบ้านเป็น
หัวหน้าและความสำคัญของพ่อบ้านยังมีอยู่มาก

๒. ชุมชนกระเจาถักกันอยู่เป็นหย่อม ๆ เรียกว่าหมู่บ้าน ในแต่ละหมู่
บ้านจะมีสมาชิกของชุมชนประมาณ ๒๕๐—๒,๕๐๐ คน ความสัมพันธ์ของ
บุคคลในชุมชนแบบชนบทเป็นไปในแบบปฐมภูมิ คือ มีลักษณะใกล้ชิดสนิท
สนมกันอย่างแน่นแฟ้น ชุมชนแบบนี้คือบริเวณนอกเมืองซึ่งมีพื้นที่มาก แต่มี
คนอยู่น้อยและรวมกันอยู่เป็นหย่อมเล็ก ๆ การติดต่อ คมนาคม และสื่อสารเป็น
ไปในแบบตัวต่อตัว ไม่มีโทรศัพท์ วิทยุ หรือสื่อมวลชนอย่างอื่น และไม่นิยม
การไปรษณีย์ จึงทำให้ความสัมพันธ์ของบุคคลในชุมชนเป็นไปอย่างใกล้ชิด
คงกล่าว

๖. คำถาม สาธารณสุขของประชาชนในสังคมใดจะดีหรือไม่ดี จะพิจารณาจากสถิติอะไรบ้าง

แนวคำตอบ การสาธารณสุข คือ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ให้มีสติปัญญาและสมรรถภาพในการทำงานสูง ซึ่งอาจแยกได้ ดังนี้

๑. สุขวิทยา (Hygiene) คือความรู้ที่จะช่วยให้เรารู้จักบำรุงร่างกายให้เป็นปกติ ให้มีความเจริญแข็งแรงตามธรรมชาติ เช่น นอนเป็นเวลา รับประทานอาหารเป็นเวลา เป็นต้น

๒. เวชกรรมป้องกันโรคและปราบปรามโรค (Preventive Medicine) เวชกรรมศาสตร์หรือแพทยศาสตร์เป็นวิชาที่แก้ไขรักษาโรคที่เกิดขึ้นในตัณมนุษย์โดยการรักษา แต่เวชกรรมป้องกันและปราบปรามโรคนั้นมุ่งที่จะป้องกันมิให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ เช่น การปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ เป็นต้น

๓. สุขาภิบาล (Sanitation) คือการบำรุงรักษาสถานที่และควบคุมทางออกทางเข้าและสิ่งทีออกจากและเข้าไปในร่างกายและสถานที่ที่มนุษย์อาศัยอยู่ มิให้เป็นบ่อเกิดและนำมาแห่งโรคต่าง ๆ

ฉะนั้น การสาธารณสุขของประชาชนในสังคมใดจะดีหรือไม่ดี จะพิจารณาได้จากสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการสาธารณสุขที่ซึ่งได้ปฏิบัติจัดทำและปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม อาจสรุปเป็นสาขาใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้

๑. สถิติชีพ ได้แก่ การเกิด การตาย การเกิดโรชีพและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจัดทำจากทะเบียนชีพ คือ สูติบัตร มรณบัตร และบัตรตายในท้องรวมทั้งรายงานชีพบนต้นและอื่น ๆ

๒. สถิตินามัย ได้แก่ เหตุป่วย เหตุตาย รวมทั้งข้อมูลรายการโรคติดต่อต่าง ๆ จัดทำจากมรณบัตร ระเบียนรายงานโรค และรายงานบริการอนามัยต่าง ๆ

๓. สถิติกิจการอนามัย ได้แก่ การบริการ การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพอนามัยต่าง ๆ การสุขาภิบาล การบริหาร การแบ่งส่วนราชการและหน่วยงาน อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ จำนวนสถานที่ อุปกรณ์ และงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งจัดทำจากรายงานกิจการอนามัยต่าง ๆ

๗. คำถาม สาเหตุที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงมีอะไรบ้าง ท่านเห็นว่าปัจจุบันสังคมไทยกำลังเปลี่ยนไปในทิศทางอย่างไร เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ ก่อนที่จะทราบถึงสาเหตุที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงก็ควรจะต้องเสียก่อนว่า สังคมคืออะไร สังคมในที่นี้คือ กลุ่มคนที่แนบกันไปมาอยู่รวมกันอย่างถาวร มักจะมีความสนใจร่วมกันหรือคล้ายคลึงกัน อยู่ภายในพื้นที่เดียวกัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและมีความรู้สึกว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน ผิดแตกต่างจากคนกลุ่มอื่น สำหรับเหตุที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงมีหลายปัจจัยด้วยกัน พอสรุปได้ดังนี้

๑. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เช่นที่ตั้งของสังคมนั้นเกิดภาวะแห้งแล้งขึ้น ย่อมขาดแคลนอาหาร สภาพจิตใจของคนก็เปลี่ยนแปลงไป ในที่สุดย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสังคมขึ้น

๒. ปัจจัยทางชีววิทยา เช่น การผสมกันระหว่างเชื้อชาติต่าง ๆ ในสังคมเดียวกัน ย่อมทำให้ทายาทมีลักษณะเด่นและดีกว่าเชื้อชาติเดิม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมขึ้น

๓. ปัจจัยทางพลเมือง เช่น ความหนาแน่นของประชากร จำนวนประชากร คุณภาพของประชากร และจำนวนคนต่างด้าว ย่อมมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสังคมขึ้น

๔. ปัจจัยทางทหารและการเมือง ได้แก่ นโยบายทางการเมือง กำลังทหาร กำลังอาวุธ และการปฏิวัติ ย่อมทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิวัติทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแก่สังคม

๕. ปัจจัยทางวัฒนธรรมและประเพณีกรรมใหม่ เช่น การสะสมเพิ่มเติม และละเลยวัฒนธรรม รวมทั้งการค้นคว้า วิจัย การหาวิธีการผลิตอย่าง

ใหม่ทำให้เกิดความต้องการอย่างใหม่ขึ้น ทำให้ชีวิตในสังคมเปลี่ยนแปลงไป
ย่อมทำสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

๖. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาหารกับจำนวนพลเมือง การแลกเปลี่ยนสินค้าและศุลกากรค้า กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและที่ดิน สิ่งเหล่านี้หากมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปแล้วย่อมทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยดังกล่าวมาแล้ว อาจเห็นได้ว่ามิใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงแต่ในทางวัตถุเท่านั้น แต่ยังเป็นการเปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติ ประเพณี และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ในสังคมด้วย

ในปัจจุบันนี้ สังคมไทยกำลังเปลี่ยนจากระบบสังคมตะวันออกซึ่งยึดมั่นในระบอบอนุรักษนิยมและความเจริญทางจิตใจเป็นสำคัญ ไปเป็นระบอบสังคมผสมระหว่างตะวันออกกับตะวันตก เพราะ

๑. สังคมไทยได้รับเอาระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้เป็นเวลาหลายปีแล้ว ทำให้ชีวิตคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป มีอาชีพใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน

๒. การไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก เพราะอิทธิพลของสื่อสารมวลชนและการคมนาคมซึ่งเจริญขึ้นมาก ทำให้ได้รู้เรื่องความเป็นไปของสังคมตะวันตกอย่างรวดเร็ว แนวความคิดใหม่ ๆ ประเพณีบางอย่างและวิธีการบางอย่างที่สังคมไทยไม่เคยกระทำหรือปฏิบัติก็รับมาปฏิบัติ ตามอย่างวัฒนธรรมตะวันตกไป

๓. การศึกษาในสังคมไทยขยายตัวมากขึ้น พลเมืองเพิ่มขึ้น และยังได้รับเอาระบบการศึกษาแบบตะวันตกมาใช้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสังคมไทยจะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกมามาก แต่ก็มิได้รับเอาระบบสังคมแบบตะวันตกมาใช้ทั้งหมดเสียทีเดียว คงรับมาปฏิบัติเพียงบางอย่างเท่านั้น ขนบธรรมเนียมประเพณีส่วนใหญ่ของไทยแต่โบราณก็ยังคงถือปฏิบัติและรักษาไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแรกนาขวัญ ประเพณีเสด็จพระราชดำเนินทางชลมารคเพื่อถวายผ้ากฐิน หรือ การให้ความเคารพและยกย่องที่ผู้น้อยมีต่อผู้ใหญ่และความสัมพันธ์อันใกล้ชิดภายในครอบครัว เป็นต้น

พลเมืองดี

โดย นายเหม็น

ใครเป็นพลเมืองดีบ้าง ?

ถ้ามีใครสักคนหนึ่งตั้งคำถามขึ้นมา เกือบทุกคนก็จะรีบตอบว่า “ผม ผมครับเป็นพลเมืองดี” หรือ “ดิฉันใจคะ พลเมืองดี” แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีคนร้ายกำลังจะล้วงกระเป๋า (ใครก็ได้) และมีใครตั้งคำถามขึ้นมา ก็คงจะหาตัวผู้ตอบรับว่าเป็นพลเมืองดียากพอสมควร เหตุผลนั้นะหรือท่านทั้งหลายก็ทราบ ๆ กันอยู่แล้วนี่ครับ ผมไม่ขอล่าว

ผู้รู้ท่านหนึ่งกล่าวไว้ (ในหนังสือ) ว่า พลเมืองดีหมายถึงคนที่ได้รับยกย่องโดยพิจารณาถึงคุณธรรมมากกว่าคุณวุฒิและฐานะ คือดูกันที่ความประพฤติ ถ้าจะกล่าวโดยสรุปพลเมืองดี (ตามความหมายของท่าน) ก็คือ ผู้ทำความดี ละเว้นความชั่ว ใครที่ทำความดีแต่ไม่ได้ละเว้นความชั่วจึงยังไม่ถือว่าเป็นพลเมืองดี เช่นคนที่หลังจากมีแต่ความชั่วส่วนตัวคนอื่น ๆ หรือในสายตาคนทั่วไปมีแต่ทำความดี อย่างนี้ก็ไม่เรียกว่าพลเมืองดี แต่ถ้าใครจะเรียกก็ตามใจ ผมไม่ได้ว่าอะไรครับ แต่สำหรับผมเองผมว่าไม่ใช่ ผมอยากจะจัดประเภทให้เป็นพวก “ผู้ก่อการร้าย” เอาเสียด้วยก็ว่าได้ บุคคลประเภทนี้ ผมอยากแข่งให้มันตาย ๆ ไปวันละร้อยหน (ขอให้ตายหมดประเทศเลยก็ยังดี ผมหมายถึงเฉพาะคนพวกนี้นะครับ) แต่ก็จิตใจที่ผมไม่ใช่พระร่วงที่มาจากสวรรค์ครับ ก็เลยต้องปล่อยให้คนพวกนี้แก้ตายกันไปเอง หรือไม่ก็ถูกกระทำ (อย่างใดอย่างหนึ่ง) จนตาย อย่างที่คนจีนเขาเรียกว่าฆ่าแหง นั่นแหละคุณ (ข้อเขียนคราวนี้ผมไม่ได้ตั้งใจจะตำใครหรอกครับ มันเผลออกไปหน่อยเดียว ขอภัยด้วยครับ)

พลเมืองดีที่ผมว่าท่านผู้รู้กล่าวไว้นั้น เป็นความดีในแง่ของหลักการที่ตัวหนังสือเขาว่าไว้ เป็นเรื่องวิชาการ เหมาะสำหรับจำไปตอบข้อสอบวิชาวัฒนธรรมในการสอบคัดเลือกและสอบ

แข่งขันวิชาการ เพราะในหลักสูตรการสอบเหล่านั้นกำหนดให้ (ผู้ออกข้อสอบ) ตั้งคำถามเกี่ยวกับ “ความรู้เกี่ยวแก่น้ำที่พลเมืองดี” ถึง ๔ ข้อ ใน ๑๐ ข้อ ใครตอบไม่ได้ก็มีหวังล่อง (สอบตก) แน่ ๆ ผมเคยเห็นบางคนที่ไม่ค่อยมีวัฒนธรรมนักแต่แกเชื่อว่าวิชาวัฒนธรรมมากไม่ว่าจะถามแง่ไหน แกตอบได้หมด เพราะแกเที่ยวได้ไปสมัครสอบแข่งขันกรรมโน้น กรรมนี้อยู่เรื่อย จนเพื่อน ๆ ขนานนามว่า “ชอคนักสอบ” แต่ก็ไม่เห็นแกสอบได้ที่ไหนสักแห่งเดียว เคยสงสัยจึงเป็นชั้นจั่วอยู่และดูเหมือนเงินเดือนจะเต็มขั้นหรือเกือบ ๆ เต็มเข้าไปแล้ว ผมถามแกเรื่องนั้นว่าท่านก็เก่งวิชาวัฒนธรรม วิชาอื่น ๆ ก็ไม่ใช่จะขี้โกงเสียทีเดียว ทำจึงสอบไม่ได้สักที แกตอบอย่างเฉยเมยว่า “ผมตกสัมภาษณ์นะครั้บ” ซึ่งผมก็เห็นด้วยกับแก เพราะแกไม่ค่อยจะมีวัฒนธรรมเท่าไร พอเข้าสัมภาษณ์ กรรมการท่านไม่ได้คาดอันนี้ครั้บเดินเข้าไปท่านก็พอจะรู้แล้วว่า “อ่อนวัฒนธรรม” เลยตกไปตามระเบียบ นี่ผมคิดเอาเองนะครั้บ

ทีนี้ลองหันมาพิจารณาความหมายของคำว่าพลเมืองดีในแง่อื่นดูบ้าง ซึ่งไม่นานมานี้ก็เป็นข่าวใหญ่ในหน้าหนังสือพิมพ์ทีเดียว เรื่องพลเมืองดีถูก (พลเมืองร้าย) ฆ่าตาย (ความจริงไม่ต้องใช้คำว่าตายก็ต้องรู้ว่าต้องตาย เพราะคำว่าฆ่ามันถ้าไม่ตายก็ไม่เรียกว่าฆ่า) เหตุที่ถูกฆ่าเพราะไปกระทำตัวเป็นพลเมืองดีเข้า เรียกว่าซวยจริง ๆ แต่ก็น่าสรรเสริญยิ่ง และเจ้าผู้ร้ายทั้งสามก็ได้ชดใช้กรรมที่ก่อขึ้นไปแล้วอย่างสาสมที่สุด ใครอยากคิดเอาอย่าง (ผู้ร้าย) นะครั้บ จากเหตุการณ์หรือเรื่องนั้นพอจะสรุปได้ว่า พลเมืองดี ตามความหมายของคนทั่วไปในยุคที่ชาวนครหลวง (จำใจ) นิยมขนรถเมล์กันอยู่หมายถึงการช่วยให้ผู้อื่นรอดพ้นจากการกระทำมิตรร้ายของพวกมิถินาชีพทั้งปวงนั่นเอง (พอมาถึงตรงนี้ ผมก็มาติดใจคำว่า “มิตรมิร้าย” ผมไม่ทราบว่ารากศัพท์คำนี้เป็นมาอย่างไร ได้แต่สงสัยมานานเต็มที คือคำว่า “มิติ” แปลว่าไม่ติ และ “มิร้าย” ก็แปลว่าไม่ร้าย ดังนั้นคำว่า “มิตรมิร้าย” ก็ควรจะแปลว่า “ไม่ติไม่ร้าย” ซึ่งน่าจะแปลต่อไปได้อีกว่า “เฉย ๆ” ถึงจะถูก แต่ทำไมเราท่านทั้งหลายจึงมาพร้อมใจกันแปลคำนี้ว่า “การกระทำอันมิชอบ” ไปเสียได้ น่าคิด น่าคิด ผมเองยังไม่ยอมรับคำแปลนี้แม้จะต้องจำใจใช้ต่อไปก็ตาม)

พูดถึงเรื่องพลเมืองดี ผมได้รับการบอกเล่ามาเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้ที่เล่าให้ผมฟังก็บอกว่าเพื่อนเล่าให้ฟังอีกทีหนึ่ง แต่เพื่อนคนนั้นจะได้รับการบอกเล่าต่อมาก็อีกหรือเปล่าผมไม่ทราบ เขาเป็นว่าเป็นเรื่องที่รับฟังมาและมีเหตุผลพอที่จะเชื่อได้ว่าเป็นเรื่องจริงก็แล้วกัน คือว่ามีข้าราชการ

(หญิง) ผู้หนึ่งนั่งรถเมล์จะไปธุระ (หรือจะมาทำงานหรือจะกลับบ้าน อะไรวุ่นแหวะผมก็จำไม่ได้เสียแล้ว เพราะไม่ใช่สาระสำคัญของเรื่อง) ขณะที่นั่งอยู่บนรถเมล์ค่อนข้างมาทางท้ายรถ ก็ให้บังเอิญสายตากวาดไปพบพลเมืองร้ายผู้หนึ่งกำลังกระทำการอันที่เรียกว่า “ล้วงกระเป๋า” คุณบ๊ายท่านหนึ่งเข้าพอดี คุณเธอดูนั้น (คนละคนกับคุณบ๊ายนะครับ) เห็นแล้วแต่ก็ไม่กล้าบอกให้เจ้าทรัพย์ (คุณบ๊าย) รู้ตัว เพราะยังหวั่นไม่หายเรื่องที่ลงหนังสือพิมพ์ ก็เลยดูอยู่เฉย ๆ (แต่ใจเต้นแรงด้วยความตื่นเต้น ผมคิดว่าอย่างนั้น คนเล่าเขาไม่ได้บอกหรอกครับ) แล้วก็บังเอิญ (ครั้งที่สอง) กระเป๋าเงินที่ “เจ้านักล้วง” ล้วงออกมานั้นตกลงบนพื้นรถ คุณเธอก็เลยเผอิญตัวร้องออกมาว่า “กระเป๋าสตางค์ใครตก” พอดีกับเจ้านักล้วงรีบหยิบกระเป๋าทันทีแล้วก็เดินไปทางหัวรถ และในเวลาไล่ ๆ กันนั้นเองก็มีเสียงดังออกมาจากด้านท้ายรถว่า “มันเรื่องอะไรของคุณ” ผู้เล่าเรื่องนี้ให้ผมฟังบอกว่าเพื่อนคนที่เล่าให้เธอฟังบอกว่าชายผู้นั้น (คนพูด) แต่งตัวดี ผูกเนคไทเรียบร้อย เรื่องมันก็จบเพียงแค่นั้น อ้อ ยังไม่จบเลยทีเดียว คือเจ้าผู้ร้ายก็กระโดดลงจากรถไปในที่สุด

เมื่อคนที่เล่าให้ผมฟังเล่าจบ เธอก็ถามความเห็นผมว่าคนที่ผูกเนคไท ที่พูดว่ามันเรื่องอะไรของคุณ นั้นเป็นคนประเภทใด จงอธิบายและให้เหตุผลประกอบ (แหม ยังกะข้อสอบอัตนัยนะ) ผมก็เลยตอบไปว่าอย่างนี้ครับ

กรณีที่ ๑ เขาเป็นพลเมืองดีคนหนึ่ง เมื่อเห็นคุณเธอร้องขึ้นมาก็เกรงว่าพรรคพวกของไอ้ผู้ร้าย (ถ้าหากมี) มันเกิดไต่ขึ้นเข้า มันอาจจะทำร้ายเอาได้ ก็เลยเตือนสติคุณเธอไว้ อย่าได้กระทำการใด ๆ ให้มากไปกว่านั้น พลเมืองดีอย่างนี้ ก็สำหรับคุณเธอ แต่ไม่ใช่พลเมืองดีในสายตาของคนทั่วไป

กรณีที่ ๒ ตะแกอาจจะเป็นคนประเภทที่ชอบ “คูปรี” ไม่ว่าจะเกิดเรื่องอะไรขึ้นของคูปรี ไว้ก่อนเรื่องอื่นฉันไม่ยุ่งด้วย พวกนี้จะไม่พอใจอย่างยิ่งถ้ามีใครมาขัดขวางให้การคูปรีของตะแกต่อยรszakไปด้วยเหตุนี้ตะแกก็เลยบอกว่ามันเรื่องอะไรของคุณ (จึงได้มาทำให้การทักนาของผมน้องชะงักไป) คนพวกนี้ไม่ใช่พลเมืองดีและก็ไม่ใช่พลเมืองร้าย แต่การกระทำอย่างนี้จะเรียกว่า “มีคิมร้าย” ก็ไม่ได้เช่นกัน

กรณีที่ ๓ มันเป็นคนของเจ้าวายร้ายนั่นเอง มันมีหน้าที่คอยดูแลทั่ว ๆ ไป หรือจะเรียกว่าคอยคุนทางก็ได้ พวกนี้พร้อมเสมอที่จะเข้าช่วยพรรคพวกของมันถ้ามีใครคนอื่นเข้ามายุ่ง

กับกิจการของมันตั้งเช่นที่เคยเป็นข่าวมาแล้ว ถ้าเป็นจริงตามกรณีนี้ ก็นับว่าเป็นโชคดี (ไม่ใช่เคราะห์ดี เพราะลงได้เป็นเคราะห์แล้วมักไม่ดี) ของคุณเธอคนนั้นที่มันไม่ได้กระทำการอื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเธอ

สรุป ถ้าเป็นกรณีที่ ๓ นำจับเอามาขังลืมเสียเลยในฐานะผู้สมรู้ร่วมคิด ถ้าเป็นกรณีที่ ๒ ก็น่าจะจับมาเขกกบาล (หัว) สักสองที ในฐานะที่ขบคุ้ยไม่เลือก แทนที่จะช่วยกันจับผู้ร้ายกลับเฉยเสีย ข้าเมื่อคนอื่นเขาพูดขึ้นมากลับไปว่าเขาเสียอีก และถ้าเป็นกรณีที่ ๑ ก็ไม่ต้องไปทำอะไรเขาหรอก เพียงแต่เห็นว่าเขายังไม่ใช่พลเมืองดีอย่างสมบูรณ์เท่านั้นเอง เขาไม่มีความผิดอันใด

เพื่อนคนหนึ่งมันบอกว่า “ขอเป็นพลเมืองธรรมดา ๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่ ดีกว่าเป็นพลเมืองดีที่หาชีวิตไม่แล้ว” ผมก็ค้านว่าพุดยั้งมันจะใช้ได้ที่ไหน ถ้าคนทั้งเมืองเขาคิดอย่างล่อแหลม เมืองไทยก็ไม่ใช่เมืองไทย อาจเป็นเมืองอะไรก็ไม่รู้ เพราะเมืองไทยหรือเมืองสยามนั้นเขารับชื่อนานานในเรื่องของความกรุณาปราณีเห็นอกเห็นใจคนอื่น ซึ่งจะหาได้ไม่ยาก (แต่ต้องไปบ้านนอกนะครับ ในกรุงบางทีก็หายากอยู่เหมือนกัน) เจ้าเพื่อนของผมคนนั้นมันคนตาขาว (หรือที่แปลว่าปอดนะครับ) ยกให้มันเสียคนหนึ่ง ส่วนในทัศนะของผม นายเห้มน ขอรณรงค์เพื่อพลเมืองดีทั้งปวง ขอให้เพื่อนข้าราชการทั้งหลายจงช่วยกันรักษาผลประโยชน์ของพลเมืองดีโดยทั่วหน้ากัน ในฐานะที่เราได้ชื่อว่าเป็น “ผู้รับใช้ประชาชน” อยู่แล้ว ถ้าเห็นไอพวกนักลวงหรือนักอะไรก็ดี (ที่ไม่ดี) ที่ไหน ขอให้ช่วยจับส่งตำรวจเลย ข้อสำคัญมันอยู่ที่ว่า “ใครจะเริ่มก่อน” เท่านั้นแหละ ผมเชื่อว่าถ้าท่านกระทำตัวเป็นผู้นำ (ไม่ใช่ผู้นำอย่างฮิตเลอร์นะครับ ผมหมายถึงคนที่เริ่มทำก่อนนะ) โดยเริ่มก่อน คนอื่น ๆ ก็คงจะไม่นิ่งดูตายเสียเป็นแน่ คงต้องช่วยกัน แต่ขอกระซิบคบบ้ายหน่อยว่าเอาแค่ “ช่วยกันจับ” ก็พอเถอะครับ อย่าให้ถึงกับ “ช่วยกันประหารชีวิต” เลย มันผิดกฎหมาย จับแล้วที่เหลืดยกให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเขาคิดว่าสวสดีครับ ท่านพลเมืองดีทั้งหลาย

ข้าราชการเข้าพรรษา

โดย ข้าราชการบางกอง

ความจริงการเข้าพรรษาเป็นเรื่องของสงฆ์ คือระหว่างเข้าพรรษา พระสงฆ์จะไม่จาริกไปไหนโดยไม่จำเป็น คือจะจำพรรษาอยู่ที่วัดใดวัดหนึ่งเป็นที่เป็นที่แน่นอน และศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยเฉพาะสำหรับพระบวชใหม่หรือพระที่ตั้งใจบวชเพียงพรรษาเดียว ส่วนชาวบ้านเมื่อเห็นพระมารวมกันอยู่ในวัดมาก ๆ ก็ถือโอกาสไปทำบุญ ฟังเทศน์ ฟังธรรมกัน การเข้าพรรษาก็มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของคนไทยอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นคนไทยโดยทั่วไป หรือคนไทยที่เป็นข้าราชการ

สำหรับปีนี้ วันเข้าพรรษาคือวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการวันหนึ่งด้วย จะสังเกตได้ว่าใกล้วันเข้าพรรษามาแล้ว โดยการที่มีคนหนุ่มเฒ่าแก่การลดลาบวชหรือถือพานดอกไม้อุปเทียนไปเที่ยวขอโหสิกรรมเพื่อลาบวช แล้วกัฬิธบวชจะเริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป เสียงทำขวัญนาคก็จะได้ยินทั่วไปตามวัดตามบ้านที่ใช้เครื่องขยายเสียงประกอบพิธี เผลอ ๆ ชาวบ้านก็ถูกกล่อมขวัญเป็นพ่อนาคไปด้วยโดยไม่รู้ตัว เพราะเสียงจากเครื่องขยายเสียงนั่นเอง

การบวชเรียนนั้นเป็นที่นิยมกันโดยทั่วไปว่าจะต้องบวชเป็นพระก่อนวันเข้าพรรษา และจะต้องสึกจากการเป็นพระหลังจากวันออกพรรษาและได้รับกฐินแล้ว จึงจะได้บุญแรง แต่ทว่าบางคนก็เพื่อให้พระบวชใหม่ทั้งหลายได้ศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนในระยะเวลาอันสมควร อย่างน้อยก็ได้ชื่อว่า เป็นบัณฑิต หรือเป็นทิดตามที่เรียกกันทั่วไปนั่นเอง วันออกพรรษานี้ก็ไต่แก่วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๕ ต่อจากนั้นตามท้องถนนก็ครึกครื้นไปด้วยขบวนกฐิน ใครมีญาติพี่น้องพวก

ห้องมากับรับของกรีนกันไม่หวาดไม่ไหว สมัยมีผู้แทน พวกผู้แทนก็หาเสียงตามวัดด้วยการทอดกรีนสร้างศาลา สร้างเขื่อน ถวายของใช้ที่จำเป็นแก่พระสงฆ์รวมทั้งทำสนุกสนานและนำเบือหน่วยที่ตายเสียชีวิตไปปีหนึ่ง ๆ ก็หลายคน

การบวชเรียนในระหว่างเข้าพรรษาเป็นต้นขมกันทั่วไปของชาวไทย แม้แต่ทางราชการก็สนับสนุนให้ข้าราชการลาบวช โดยได้รับเงินเดือนเต็มระหว่างที่ลาบวชหนึ่งพรรษา หนึ่งครั้งในชีวิต เพราะถือกันว่าคนไทยทุกคนในชีวิตหนึ่งควรจะได้บวชเรียนกันสักครั้งหนึ่ง สำหรับผลพลอยได้ของชาวบ้านก็คือให้ยึดถือเป็นประเพณีกันว่าในระหว่างพระเข้าพรรษานั้นควรจะได้ทำดีกัน เป็นต้นว่าไปวัดทำบุญ ถวายทาน ถวายเทียน ฟังเทศน์ ฟังธรรมกันทุกวันพระตลอดพรรษา ประพฤติตนงนงนุชในอบายมุขทั้งหลายเป็นการชั่วคราว เช่นบางคนเลิกดื่มสุรายาเมาโดยเด็ดขาดตลอดพรรษา ใครถามก็บอกถวายพระไปแล้ว บางคนก็เลิกการพนัน ตีไก่ กัดปลา ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์ทั้งหลาย เพราะเห็น ๆ กันอยู่แล้วว่าบาปและทารุณ พ้อออกพรรษาก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

รวมความว่าการเข้าพรรษาของพระสงฆ์เป็นระยะเวลาแห่งการทำดีละความชั่วของคนทั่วไป ถึงแม้ไม่ได้ตลอดชีวิตก็ชั่วระยะเวลาหนึ่งก็ยังมี จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าในปีหนึ่งถ้าคนเราหยุดการทำชั่วทั้งหลายตั้งแต่วันเข้าพรรษา แล้วประกอบแต่กรรมดีตลอดพรรษาก็น่าจะทำให้บ้านเมืองและโลกนี้น่าอยู่ขึ้นอีกมาก โดยเฉพาะข้าราชการทั้งหลายทั้งปวง ถ้าทุกคนลองพร้อมใจกันเลิกประพฤติชั่ว ทำราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตลอดระยะเวลาเข้าพรรษา คือเรียกว่าเข้าพรรษากันเสียบ้าง เชื่อว่าจะต้องมีอะไร ๆ ดี ๆ ที่น่าสนใจให้นักวิชาการได้ประเมินผลกันอย่างคาดไม่ถึงทีเดียว

ด้วยอินทนาการจาก

โรงเรียนสอนตัดเสื้อพระศรี

38-40 ถนนสุรวงศ์

นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

จากภูมิล้าน

An Indian comes back to BKK.

โดย.....ผู้พิพากษา

ผมเคยภาวนาและอธิษฐานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่มีอยู่ในปณิธานและปณิ
โค ๆ ว่า เกิดชาติใด เมื่อใด ขออย่าได้เกิดเป็นวัวตัวผู้ในเมืองอินเดีย เพราะถูกใช้
งานหนักและถูกประทุษร้ายร่างกายยับเยินเหลือกำลัง เมื่อผมไปอยู่ใหม่ ๆ เห็นเขาลง
โทษมัน ผมทนดูไม่ได้เพราะรู้สึกเวทนามาก ไม่ทันใจเจ้าของผู้ขี้ขี้มันก็จะถูกลงโทษ
ด้วยวิธีบิดทางตระหวัดอย่างแรงจนหางตั้ง ยิ่งกว่านั้นยังกระหนาบด้วยตะพดกระทั่งตรง
หว่างขาหลังอีกด้วย โอ — วัวตัวผู้ที่ครบตรงนั้นมันจะอ่อนอะไรบ้างก็รู้กันอยู่ . เมื่อถูกอัดแบบนั้น
เหนื่อยแสนเหนื่อยจนอยู่จนไปอย่างไรก็ต้องสะดุ้งเขินไปจนได้ ม่ายงั้นก็จะโดนหนักด้วยยังจน
วันหนึ่ง ๆ อาจจะโดนเป็นร้อย ๆ ครั้งก็ได้ นับว่าออกจะทารุณเอาเรื่อง ผมเคยแข่งเจ้าของเกวียน
อยู่บ่อย ๆ ค่ายเมื่อใดขอให้มันจงเกิดเป็นวัวตัวผู้แล้วก็ได้ โดนอย่างมันบ้าง ดูซิว่าจะมีฤทธิ์เดช
ทนทานสักแค่ไหน นอกจากนั้นน้ำหนักก็บรรทุกหนักไม่จำกัดหรือมีตำรวจตรวจสอบปรับไหม
พินัยหลวง พนักงานกระทั้งนอกจากวัวที่เทียมอยู่จะดึงเกวียนจนไหล่ห่อขาถ่างเกร็งจนเอ็นโปนแล้ว
ผู้ขี่ยังต้องลงมาช่วยออกแรงคันเกวียนให้ลัดมันเข็มนเสียก่อน เจ้าวัวพวกนี้จึงจะลากเกวียน
เลื่อนออกไปจากที่ใด ในฤดูร้อนหรือฤดูหนาวที่มีคนตายเพราะร้อนเพราะหนาวปีละไม่รู้ว่ามีกี่ร้อย
ก็พันศพ เจ้าวัวเหล่านี้ก็ต้องลากเกวียนฝ่าเปลวแดดระอุเหมือนอยู่บนกองไฟและจะนอนบดคั่วอยู่
กลางถนนเวลาที่กระโชกมาอย่างรุนแรงกลางทุ่งนาทรายที่คลบไปด้วยฝุ่น (Dust Storm) ทั้งบทั้ง

ชาติไม่มีวันพักร้อนพักหนาว อย่างนี้ก็มักจะสอบสักคืนสองคืนที่เจ้าของห้องล้าตัวให้ เวลาที่จะถูกปลดปล่อยให้ออกกินหญ้าสด ๆ ในทุ่งกว้างท่ามกลางธรรมชาติอันสดชื่นแสนสวย โดยอิสระเสรีเหมือนนกที่โผบินนั้นหายาก เพราะเขาใช้มันทั้งกลางวันกลางคืน กินหญ้าแห้งและข้าวเปลือกหรือฉั้วแห้ง ๆ ที่เจ้าของไปจัดหามาพอกันตาย ส่วนการสืบพันธุ์นั้นอย่าหวัง เพราะถูกทุบจนและใช้การไม่ได้ตั้งแต่วัยเริ่มจะรุ่นเสียแล้ว

อย่างไรก็ดีเขาเล่ากันว่า ยังมีวัวตัวผู้อีกประเภทหนึ่งใหญ่โต ลำสัน พ่วงพี หนอกนูนไม่ถูกทุบ ทางการปล่อยให้พเนจรกระจายกันไปทั่วผืนแผ่นดินที่กว้างใหญ่ไพศาลประมาณเกือบยี่สิบเท่าของประเทศไทยนับเป็นล้าน ๆ ตัว วัวเหล่านี้มีอิสระมาก มันจะกินอะไรอยู่ที่ไหนก็ได้ เขาห้ามเด็ดขาดไม่ให้รั้งแก็ King Road พวกนี้ มันจึงเป็นเสมือนหนึ่งกองทัพอันเกรียงไกรทะลุสืบพันธุ์ตะลุยกัดมันจะชอบ ไม่มีใครหมั่นไล่ข่มเหง ฉะนั้นบทบาทของวัวพวกนี้จึงแตกต่างไปจากวัวเทียมเหมือนนรกรสวรรค์ เรียกว่าเจ้าแผ่นดินชมพูทวีปก็ว่าได้ ใครอยากจะไปเกิดเป็นวัวประเภทนี้ก็ขอให้ภาวนาอธิษฐานเข้าไว้คงจะสำเร็จเข้าสักวันหนึ่งแต่ถ้าว่าสนาขตากลับจับพลัดจับผลูเข้าไปเกิดเป็นวัวผู้เทียมเกวียนเข้าดมไม่รับรู้ด้วย

ส่วนมันนั้น คุ ๆ ออกจะหนักข้อกว่าวัวเทียมเกวียนเข้าไปอีก เขาใช้เทียมรถทั้งตัวผู้ตัวเมียเพราะม้าตัวเมียไม่มีนมให้รีด ไม่เหมือนวัวตัวเมียที่ยังพอประคับประคองไว้รีดนม แต่ก็ขี้กจะมีผู้ลอง ๆ รีดนมมันกันบ้างแล้ว ได้ผลอย่างไร รีดได้หรือไม่ดมไม่ทราบ แต่ดมว่าน่านมทุกชนิดคงใช้ได้ โดยเฉพาะนมมันนั้นดื่มเข้าไปอาจจะคล่องแคล่วฉับไวเป็นมาไปก็ได้ใครจะรู้

ที่เมืองอาลีการ์เวลาเที่ยงของฤดูร้อนที่ระอุอ้าวแทบคลั่งฤดูหนึ่ง . ผมเผญเดินทางไปที่นั่นและก่อนที่จะเข้าสู่บริเวณมหาวิทยาลัยจะต้องข้ามสะพานลอยของทางรถไฟก่อน สะพานเองขบวนสร้างสูงชันมากและคดโค้งคล้ายตัวเอส (S) มีม้าโกโรโกโรคัวหนึ่งเทียมรถบรรทุกโดยสารร่วมสิบคนกำลังเร่งสั้มควักไถ่ตะเกียกตะกายขึ้นสะพานสวนทางมาแห่งของมันไหลหยด ดวงตาเหลือองซีดมันพยายามคุ้เข้าหาหน้าท้องสองจิกฟันสะพานลาดยางอย่างสุดกำลัง ส่วนขาหลังก็แก้งเอาไว้เต็มทีเพื่อมิให้รถเลื่อนไหลกลับ แต่ก็ยังไม่อาจขยับเขยื้อนเคลื่อนที่ขึ้นไปได้ ประกอบกับน้ำหนักบรรทุกที่มันคนเฒ่าเคยอยู่ถึงสิบคนทำให้น้ำหนักบรรทุกทุกในกะบะรถลู่ไปถ่วงอึ้งอยู่ข้างหลังจนรถแหงนวิ่งคอม้าทำท่าจะกระตกกลับ แหน่ที่ผู้โดยสารจะมีแก่ใจกระโดดลงมาบ้างสัก ๕-๖ คน เพื่อ

ไฟรดบาดบ้างหรือช่วยเข็นบ้าง ทุกคนกับนั่งเฉยเห็นสนุก เจ้าคนขับก็ใช้มือบิดหางและ
กระหน่ำด้วยตะพดกระทั่งหว่างขาม้าตามแบบฉบับปากควาตัก้องเพื่อจะให้มันเบ่งกำลังตะกุกตะ
แรงเกิด แต่ไม่สำเร็จและในช่วงจังหวะที่หมายกระตุกรถให้ขยับขึ้นไปนั่นเอง พอมันเงยหน้าขึ้น
รถเจ้ากรรมนายเวรก็กระตุกพรีตกระดกหงายไปข้างหลังชักรอกเอาม้าให้ลอยโถงเตงปล่อยคืนทั้ง
สองตะกุกอากาศ คนโดยสารถูกเหวกระจากพรวดลงไปกองฟุบควมครางอยู่บนพื้นลาดยางอันระอุ
ในช่วงวิบัติ พอท้ายรถเปล่านั้นก็กระดกกลับตามเดิมอีกครั้งเพราะม้ามัลลอยถ่วงอยู่ เผลอใจไม้คาน
รถที่เทียมม้าวัวข้างหนึ่งก็ดำหมากลงบนกลางกระหม่อมของม้าม้าตัวนั้น และแล้ว....ในที่สุด.....
มันก็ล้มลงนอนแอ้งมั่งตาเหลือกไปไม่มี โอกาสที่ใครจะมาบังคับเคี้ยวเข็น ขับขี่ด้วยตะพดได้
อีกแล้ว เพราะมันตายคาที่

ส่วนลานันตามปกติตัวไม่ใหญ่นัก โดกว่าลูกม้านิดหน่อยสูงเพียงเอวคน เขาไม่ใช่
ลาเทียมเกวียน แต่ใช้บรรทุกแบบม้าต่างหรือวัวต่าง ของที่บรรทุกส่วนมากก็เป็นของกระจุก
กระจุกเที่ยวเร่ขายตามบ้านช่องริมถนนร่นแคว้น กระดางปลุกต้นไม้บ้าง ขี้วดากแห้งขึ้นเป็น
รูปทรงกลมแบน ๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางสักสิบร้อยขาโยกเหวกโวยวายไปตามเรื่อง บ้างก็ใช้
ให้ขนอิฐ ขนทรายและขนดินก็เยอะ บ้านชาวอินเดียเขามักจะทำห้องใต้ดิน (Basement)
พวกกุหลิมหน้าทีขุดดินลึกลงไปสัก ๒-๓ เมตร แล้วโยกดินใส่ค่างลา ลากก็จะพยายามชักมัดชัก
ขึ้นบนเนินขึ้นไปตามเนินลาดที่เขาทำเป็นขั้น ๆ ไว้ ลักษณะท่าทางของลาทุกตัวก็ดูเชื่อง ๆ ที่อยู่
หรืออก แต่ทว่าบางตัวก็หาได้ใจตามที่คนพูดกันไม่ เพราะถ้าเจ้าของเผลอก็เดินท่อม ๆ หลบไป
แอบอยู่ใต้ร่มไม้ใบบังห่าง ๆ เสียชั้นแหละ พอตกเย็นเลิกงาน เจ้าของก็ขี่หลังกลับบ้านปล่อยเท้า
เร่ดิน บางครั้งผมเห็นมีคนขี่หลังลาตัวเล็ก ๆ ตั้งสองคนก็มี แต่มันก็แอ้นแอ้นแอ้นไปจนได้
ม้ายันก็จะโค่นตามแบบฉบับ

ยังมีแกะ แพะ อูฐอีกเยอะแยะที่อยากจะพูดถึง เพราะสัตว์พวกนี้ทั้งน่ารัก และ
น่าเวทนา ไม่รู้เขาเลี้ยงเขามีกันยังงี้ดูเชื่องเหลือเกิน ใครจะไปคบหัวลุบหลังยังงี้ก็ได้ โดยเฉพาะ
ลูกแพะ พวกเด็ก ๆ ชอบหยอกล้อกับมันมาก เด็ก ๆ จะอุ้มมันเล่นมันก็ปล่อยให้อุ้ม ครั้งหนึ่ง
ผมกำลังกินข้าวกลางวันแถบภูเขาหิมาลัย มียายแก่กักคนหนึ่งยืนอยู่ใกล้ ๆ ร้องแอ้ ๆ ด้วยเสียง
แหบ ๆ เรียกฝูงแพะที่ปล่อยให้กินหญ้าอยู่ในหุบเขา ก็เสียงแหบแหบ ๆ ยังงั้น แม้ผมยืนอยู่ใกล้ ๆ

ก็แทบจะไม่ได้ยิน ผมทราบดีว่าไม่ได้ไปยืนบ้องปากตะโกนแอ้ว ๆ แทนสักประเดี๋ยว และฝูงนั้นก็พากันตะเกียกตะกายไหลเข้าขึ้นมา เสียงของผมดังขนาดไหนใครย่อมรู้

ทีนี้มาพูดถึงเรื่องควายอีกนิด รูปร่างลักษณะท่าทางตลอดทั้งคุณสมบัติก็เหมือนกับควายไทยเรานี้ ๆ นี่เอง แต่อาจจะลำสัน บึกบึนสูงใหญ่กว่า สีดำ ๆ เหมือนกัน แต่ควายเผือกซึ่งกระตือรือร้นของมันมีค่ามหาศาลนั้นผมรู้สึกว่าจะไม่เคยเห็น เว้นแต่เขาควายแขกนั้นผิดกับเขาควายไทยมาก เขาควายไทยใหญ่โง้งยาวน่าสพึงกลัว ขวี่ใครเข้เข้ามาก็ไม่รอด แต่เขาควายแขกสันเล็กเป็นกรวยบิดเป็นเกลียวยอดแหลมงอนโง้งออกไปสักสิบเศษ ๆ. แล้วก็มันกลับเป็นวงรี ๆ ตึงลงไปจิกหัวหรือโหนกแก้มทั้งสองข้างของมันเอง บางตัวถูกคัตปลายเขาทิ้ง เพราะถ้าปล่อยไว้มันก็จะงอกไขเข้าไปในเนื้อส่วนนั้น คุณไม่น่าหว่านเสียวเป็นอันตรายอะไร เพราะปลายของมันถูกมันเก็บไว้อย่างงั่ว เฉพาะควายตัวผู้นั้นเขาใช้กันแหลกและลงโทษแบบเดียวกันกับวัวหรือม้าตัวผู้ทั้งหลาย แล้วก็ไม่มีการเขาเล่าให้ผมฟังเลยว่าเขาปล่อยกองทัพอควายออกไปสืบพันธุ์ตะเช่นเดียวกับวัวหรือเปล่า แต่ก็คงจะมี ถ้าไม่ใช่ทางการก็เอกชน มิฉะนั้นก็คงสูญพันธุ์ไปนานแล้ว ส่วนควายตัวเมียมันเป็นพันธุ์นมรักกินไค่ ร้อยด้วย การเลี้ยงดูก็คงเป็นไปอย่างทีเลิศ ตอนอยู่เมืองไทยผมไม่เคยเห็นเขารีดนมควายกินกัน เพราะควายไทยมิใช่พันธุ์นม พอไปอยู่เมืองแขกเห็นเขารีดนมควายกินกันเกร่อไปหมดก็นึกแปลก ตกเข้าตกเย็นผมก็ให้เด็กไปเข้าคิรวอซ้อนหมักกำลังรดสด ๆ ร้อน ๆ อยู่หน้าบ้านโลละหกสลึงแขก (หนึ่งรูบีห้าสิบไปเข้าเท่ากับประมาณสี่บาทไทย) รสชาติดีกว่านมประเภทใด ๆ เยอะ ควายที่ถูกรีดนมมันส่วนมากเป็นควายแม่ลูกอ่อน รีดนมง่ายเพราะเชื่องมาก เจ้าของเอนาน่าลูบ ๆ บริเวณเต้าให้สะอาดแล้วใช้มือค้ำ ๆ ทั้งสองกำเต้าคลึงแล้วก็รีดลงมา คลึงแล้วก็รีดลงมาจากจนถึงหัวนม รูดหรือรีดอยู่สักพักจนเมื่อยมือถ้านานมยังไม่ไหลก็ไปอุ้มเอาลูกควายที่กินหย่าอยู่ข้าง ๆ มาคูด ประเดี๋ยวเดี๋ยวมันก็ไหลทะลักออก แล้วก็ค้ำปากลูกควายที่กำลังคูดนมแม่เพลิน ๆ นั้นออกไม่ยอมให้คูดอีกต่อไปด้วยการเอากะโสอบเล็ก ๆ สวมปากมันไว้ ต่อจากนั้นก็เอากะป๋องเก่า ๆ รองรับน้ำนมแทนและใช้มือค้ำหัวนมหัวนั้นหัวนั้นคลักเปลี่ยนหมุนเวียนไปเรื่อย

นอกจากควายตัวเมียจะทำประโยชน์ให้ตั้งกล่าแล้ว ราคาที่ถือว่าควายตัวผู้ถ้าไม่
อยากขายแต่รอเงินชั่วคราวก็มุ่งเข้าโรงจำนำได้ โรงจำนำยินดีรับเพราะในระยะที่จำนำนั้น
ทางโรงมีสิทธิรืคืนมกินได้ เรียกว่าได้คอกเบี้ยสองต่อคือได้ทั้งเงินและนม ควายตัวผู้เขาไม่รับ
ก็คงจะเห็นว่าได้คอกเบี้ยเป็นเงินเพียงอย่างเดียว.....อนันต์มายชอบนะ.....

อนันต์ นมแพะนั้นดูจะร่าเริงกว่านมควาย ผมเห็นแพะฝูงเบ๊เริ่มเจ้าของใช้ผ้า
หุ้มนมมันไว้กันไม่ให้ลูกแอบกิน แม่แพะที่ถูกบีบคั้นด้วยถุงนี้ ผมจะเรียกว่าแพะใส่
ขกทรงก็ยังได้ ไม่น่าจะมีใครทักท้วง.....หรือไง

ประหยัดเวลา หุ่นทุ่นทรัพย์ หางานง่าย ระบบการสอนที่ทันสมัย และล้ำยุค
เป็นที่รู้จักทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เรียนให้ ได้ผลดีและคุ้มค่า
ต้องเรียนที่

โรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี

120/17-20 ถนนราชปรารภ ใกล้โยคีเลอินทรา

โทร. 59238, 514742

อำนวยการสอนโดย คุณจำลอง บุษราคัมพันธุ์ ผู้มีความรู้จาก
ECOLE GUERRE LAVIGNE, PARIS และผู้เชี่ยวชาญพิเศษในการ
ออกแบบ ทั้งยังมีครูที่จบจากต่างประเทศสอนอีกมากมาย

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช

นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ

ร้อยรังก์ ตะฮอนวด

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ

สมพงษ์ วงศ์วิวัฒน์

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก. พ.

ตอบสมาชิกจังหวัดเชียงราย

ถาม

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนมีวุฒิปริญญาโทได้ลาไปรับราชการทหารกองประจำการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม เป็นเวลา ๖ เดือน นาย ก. ขอกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมตั้งแต่วันที่ได้รับการปลดจากทหารกองประจำการ ขอเรียนถามว่านาย ก. จะได้รับการบรรจุ โดยให้ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าอัตราที่ได้รับอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ๑ ขั้น ได้หรือไม่

ตอบ

การที่จะบรรจุข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนโดยให้ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขณะที่ไปรับราชการทหาร ๑ ขั้นนั้น เป็นกรณีที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๙๓ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ว่าด้วยการบรรจุข้าราชการพลเรือนผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการโดยให้ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขณะที่ไปรับราชการทหาร ซึ่งข้อ ๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า การบรรจุให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมไม่เกินปีละ ๑ ขั้น ให้นับเวลาในระหว่างที่ไปรับราชการทหารเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ตามปัญหาที่หารือมาข้างนี้ ก. มีเวลารับราชการ

ทหารไม่สมัครนี้ จึงไม่อาจได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนโดยได้รับเงินเดือนสูงกว่า ๑ ชั้นได้

คอบสมาชิกจังหวัดสุรินทร์

ถาม

ขอทราบว่ตำแหน่งคงต่อไปเป็น “เจ้ากระทรวง” ตามความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือไม่ คือ

๑. ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ตอบ

มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้คำนิยามไว้ว่า “เจ้ากระทรวง” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัด และหมายรวมตลอดถึงปลัดกระทรวง และปลัดทบวงในกรณีที่กระทรวง ซึ่งทบวงนั้นสังกัดอยู่ ไม่มีปลัดกระทรวง

และ “รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และหมายความว่า รวมตลอดถึงนายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม กำหนดให้เป็นผู้บังคับบัญชาทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม กับประธานรัฐสภาในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา สำนักเลขาธิการรัฐสภา

จากคำนิยามข้างต้นนี้ เห็นได้ว่า

๑. ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่ “เจ้ากระทรวง” ตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
๒. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็น “เจ้ากระทรวง” เพราะมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นปลัดกระทรวง

๑. เสนาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ใช่ “เจ้ากระทรวง” แม้ว่าตามบัญชี ก. ทำโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ ตำแหน่งเสนาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติจะเทียบเท่าตำแหน่งปลัดกระทรวงก็ตาม ทั้งนี้ เพราะ “เจ้ากระทรวง” หมายรวมถึงตำแหน่งปลัดกระทรวงเท่านั้น ไม่ได้หมายถึงตำแหน่งที่เทียบเท่าตำแหน่งปลัดกระทรวง

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๒

ถาม การนับอายุราชการของข้าราชการพลเรือน ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นวิสามัญอยู่นั้น จะต้องนับรวมเข้าด้วยหรือไม่

ตอบ นับรวมด้วยครับ เพราะมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติให้นับวันรับราชการ ในระหว่างที่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการ เป็นวันรับราชการตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ตอบสมาชิกจังหวัดตาก

ถาม ตามที่หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร๑๐๐๔/ว.๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗ ข้อ ๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๔/ว.๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ ระบุว่า ในการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น ผู้รองตำแหน่งเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้ แล้วนั้นหมายความว่าอย่างไร

ตอบ ผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้เช่นนั้น หมายถึงผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นในส่วนราชการที่ขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นสูงขึ้นได้แล้ว เว้นแต่

๑.๑ ในส่วนราชการนั้นยังไม่เคยมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างเดียวกับ ตำแหน่งที่กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้น ตัวอย่าง กรม ก. กำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่ง วิทยากรโท เป็นชั้นเอก และใน กรม ก. ยังไม่เคยมีตำแหน่งวิทยากรเอกมาก่อน เช่นนี้ ไม่ต้องดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นเป็นวิทยากรเอกไว้ล่วงหน้า

๑.๒ เป็นกรณีที่กำหนดอัตราเงินเดือนชั้นจิตวาเป็นชั้นตรี เพื่อดำเนินการเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ กล่าวคือ โดยการคัดเลือก

๒. ได้รับเงินเดือนอยู่แล้วในบังคับประมาณที่ขอให้ ก.พ. พิจารณาไม่ต่ำกว่าอัตราดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้ครองตำแหน่งที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นตรี ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจิตวาตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๔๕๐ บาทขึ้นไป

สำหรับผู้ครองตำแหน่งที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นตรีเพื่อดำเนินการเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ ดังกล่าวข้างต้น ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจิตวาขึ้น ๙๐๐ บาท ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ หรือชั้นจิตวา อันดับ ๔ ขึ้น ๑,๓๐๐ บาท มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี แล้วแต่กรณี

๒.๒ ผู้ครองตำแหน่งที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นโท ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นตรี ตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๑,๓๐๐ บาท ขึ้นไป

๒.๓ ผู้ครองตำแหน่งที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นเอก ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นโท ตั้งแต่อันดับ ๓ ขึ้น ๒,๗๕๐ บาท ขึ้นไป

๓. มีเวลาราชการครบตามที่กฎหมายกำหนดให้เลื่อนชั้นได้ สำหรับการกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้น จิตวาเป็นชั้นตรี เพื่อดำเนินการเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ วรรค ๒ นั้น ผู้ขึ้นจะต้องเคยดำรงตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ด้วย

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

ผู้ตอบ จาก กระทรวงการคลัง :

เฉลิมชัย	วสันนท์	นิติกรพิเศษ	ผาสุชนิกย์	มีนทะรุจิ	นักวิชาการคลังเอก
สนอง	เทียมมณี	นิติกรโท	ปรีชา	สุวรรณทัก	นิติกรโท

กรมบัญชีกลาง

คอบสมาชิกเลขที่ ๗๖๘

ถาม

ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ วรรค ๒ ความว่า “นับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ข้าราชการผู้ใดประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตใดที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างนั้นเป็นทวีคูณ”

ผมทราบจากหนังสือพิมพ์ว่า คุณบรรจบ จันทิมางกูร โฆษกกองบัญชาการคณะปฏิวัติ แถลงแก่ผู้สื่อข่าวว่า คณะปฏิวัติได้ออกประกาศฉบับที่ ๖๙ ความว่า คณะปฏิวัติเห็นสมควรห้ามมิให้นับเวลาราชการทวีคูณของข้าราชการในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึกตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒ ซึ่งประกาศกฎอัยการศึกเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ โดยการนับเวลาราชการของผู้ปฏิบัติราชการในระหว่างประกาศกฎอัยการศึก ห้ามนับเวลาทวีคูณเป็น ๒ เท่า ทั้งนี้ถือว่า ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๖๙ เป็นประกาศที่มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ สกน เป็นต้นไป

ขอเรียนถามว่า ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๖๙ ใช้บังคับหรือไม่ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างใช้กฎอัยการศึกครั้งนี้เป็นทวีคูณ ตั้งแต่วันที่ ๑๗

พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ หรือใช้บังคับไม่ให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ตอบ ไม่ให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เป็นต้นไป เพราะข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๙ มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ วันประกาศคือวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ หาได้เป็นสาระสำคัญในการมีผลใช้บังคับไม่

ตอบสมาชิกอาวุโส

ถาม นาย ก. มีภรรยาซึ่งไม่ได้จดทะเบียนอยู่ ๔ คน ภรรยาคนที่ ๑, ๒, ๓, ๔. ต่างก็มีบุตรกับนาย ก. ด้วยกันคนละ ๒ คน เมื่อรวมภรรยาทั้ง ๔ ก็รวมเป็นบุตร ๘ คน ถ้าบุตรศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยม และนาย ก. จะต้องเบิกค่าเล่าเรียนบุตรทั้ง ๘ คนนี้ จึงไปจดทะเบียนบุตรทั้ง ๘ คน (ซึ่งบุตรเกิดจากภรรยาทั้ง ๔ คน โดยไม่จดทะเบียนนั้น) เช่นนี้ อยากทราบว่านาย ก. จะเบิกเงินค่าเล่าเรียนบุตรทั้ง ๘ คนนี้ได้ไหม ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด เพราะว่า เมื่อนาย ก. จดทะเบียนบุตรทั้ง ๘ คนแล้ว บุตรทั้ง ๘ คนก็ควรที่จะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ถึงแม้ว่าภรรยาจะไม่ถูกต้องตามกฎหมายทั้ง ๔ คน ก็ตาม

ตอบ การเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร มีผลนับแต่วันจดทะเบียน ฉะนั้น ค่าเล่าเรียนสำหรับระยะเวลาการศึกษาหลังจากจดทะเบียนรับรองเป็นบุตรแล้ว ก็นำมาเบิกได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๐๐

ถาม ๑. ข้าราชการสังกัดส่วนกลาง อัตราเงินเดือนฝากจ่ายที่จังหวัด ก. ต่อมาทางส่วนกลางให้ไปปฏิบัติภารกิจที่จังหวัด ข. คำนินเทศงานด้วยข้าราชการผู้นั้นจึงถือว่า ปฏิบัติราชการทั้งสองจังหวัด อยากเรียนถามว่า

(๑) ขณะที่ปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัด ก. นั้นมีสิทธิเบิกค่าเช่าที่พัก ๔๐% ของค่าเช่าที่พักโรงแรมจะได้หรือไม่ เพราะไม่มีบ้านพักของทางราชการ ให้พัก

(๒) ถ้าไม่ได้ตามคำถามข้อที่ (๑) จะมีสิทธิเช่าบ้านได้หรือไม่

ตอบ

ตามปัญหาข้อเท็จจริงไม่พอที่จะวินิจฉัยได้ว่าจะมีสิทธิเบิกค่าเช่าที่พัก หรือจะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือไม่ เพราะไม่ทราบว่าข้าราชการผู้นั้นเริ่มรับราชการครั้งแรกที่ไหน ปัจจุบันรับราชการประจำอยู่ที่จังหวัดใด

ถาม

๒. ข้าราชการได้รับการบรรจุเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๖ ขอทราบ ว่าอายุราชการรวมทั้งคุณนั้นเป็นเท่าไรจนถึงปัจจุบันนี้

ตอบ

เวลาราชการปกติรวมเวลาทวีคูณกรณีกฏอัยการศึก ตั้งแต่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๖ ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๕ ประมาณ ๑๑ ปี ๕ เดือนเศษ

ถาม

๓. ข้าราชการหรือลูกจ้าง อัตราเงินเดือนอยู่จังหวัด ก. ไปปฏิบัติราชการที่จังหวัด ข. และเบิกค่าเบี่ยงเบนเดินทางที่จังหวัด ข. จะเป็นการถูกต้องหรือไม่

ตอบ

ต้องเบิกเบี่ยงเบนทางจังหวัดที่อัตราเงินเดือนตั้งอยู่ครับ

ตอบสมาชิกประจำ

ถาม

นาย ก. กับนาง ข. สามีภริยารับราชการอยู่คนละสังกัดและอยู่คนละ จังหวัด ต่างคนต่างก็จำเป็นต้องเช่าบ้านอยู่อาศัยเพราะไม่มีบ้านหลวงหรือ ของส่วนตัว และต่างก็มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ทั้ง ๒ คน เพราะตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเบิกเงินค่าเช่าบ้านมิได้ระบุไว้ ขอทราบว่าจะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ทั้ง ๒ คนหรือไม่

ตอบ

ถ้าแต่ละคนมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ และข้อเท็จจริงเป็นไปตามนัยดังกล่าว แต่ละคนก็มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๑๐

ถาม ๑. นาย ก. ข้าราชการชั้นจัตวา เงินเดือน ๑,๐๐๐ บาท ได้ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ บิตามารดาตายหมด มีพี่ ๒ คนและน้อง ๑ คน ไม่มีภรรยา แต่มีบุตรบุญธรรมซึ่งได้จดทะเบียนไว้แล้ว ๑ คน อายุ ๔ ปี จะให้บุตรบุญธรรมยื่นเรื่องราวขอรับบำเหน็จตกทอดจะได้หรือไม่ และจะต้องแสดงหลักฐานอะไรประกอบด้วย

ตอบ เมื่อมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมแล้ว บุตรบุญธรรมย่อมมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม อำนาจปกครองของบิดามารดาเดิมย่อมหมดไปนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรม และการตายของผู้รับบุตรบุญธรรมหาเป็นเหตุให้สภาพการเป็นบุตรบุญธรรมสิ้นสุดไปไม่ได้ และอำนาจปกครองของบิดามารดาโดยกำเนิดก็ไม่กลับคืนมา แม้ผู้รับบุตรบุญธรรมจะตายไปแล้วก็ตาม ฉะนั้น ถ้าบุตรบุญธรรมจะยื่นขอรับบำเหน็จตกทอดในกรณีที่ เป็นผู้เยาว์ (อายุ ๔ ปี) บุตรบุญธรรมจึงไม่อาจที่จะยื่นเองได้ จะให้บิดามารดาโดยกำเนิดเป็นผู้ยื่นขออีกไม่ได้ เพราะบิดามารดาโดยกำเนิดไม่มีอำนาจปกครองตั้งกล่าวแล้ว วิธีปฏิบัติจึงต้องดำเนินการให้บุตรบุญธรรมมีผู้ปกครองเสียก่อน

ส่วนหลักฐานที่จะประกอบการขอรับบำเหน็จตกทอด ก็ต้องมีสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาหนังสือการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

ถาม ๒. เงินสะสมของนาย ก. และเงินช่วยเหลือพิเศษซึ่งจะต้องเบิกจากเงินเดือนของนาย ก. เจ้าหน้าที่ที่จะเบิกจากคลังจ่าย ให้บุตรบุญธรรมรับไปได้หรือไม่

ตอบ เมื่อได้ดำเนินการตาม ๑ แล้ว บุตรบุญธรรมรับไปได้

ตอบสมาชิกนครหลวงกรุงเทพธนบุรี

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการบำนาญได้รับบำนาญเดือนละ ๑,๐๗๕ บาท บุตรของนาย ก. เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนเทศบาลแห่งหนึ่ง

อยากรู้ว่าเงินค่าบำรุงของโรงเรียนเทศบาลจะนำมาเบิกตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยหรือไม่

ตอบ

สำหรับโรงเรียนเทศบาลนั้น เติมนิเทศเป็นโรงเรียนตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๖ เพราะโรงเรียนเทศบาลไม่มีในคำนิยามว่า “โรงเรียน” ตามระเบียบดังกล่าว เติมนิเทศการทุกฝ่ายทุกประเภทจึงเบิกค่าบำรุงการศึกษาของบุตรที่ศึกษาในโรงเรียนเทศบาลตามระเบียบดังกล่าวไม่ได้

ตั้งแต่ภาคแรกของการศึกษา ๒๕๑๔ เป็นต้นไป ทางราชการได้ออกระเบียบเพิ่มเติมโดยกำหนดให้โรงเรียนเทศบาลเป็นโรงเรียนตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน ฉะนั้น ค่าบำรุงการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลจึงเบิกได้ตั้งแต่ค่าบำรุงภาคแรกของการศึกษา ๒๕๑๔ ค่าบำรุงก่อนปีการศึกษา ๒๕๑๔ เบิกไม่ได้

คอบสมาชิกจังหวัดเลย

ถาม

ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อ ๒ วรรคสอง คำว่า “ค่าบำรุงอื่น” นั้น หมายถึงค่าบำรุงอะไรบ้าง เช่นค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงหอพัก และค่าบำรุงหอเด็กเล็ก จะเบิกในลักษณะนี้จะได้หรือไม่

ตอบ

คำว่า “ค่าบำรุงอื่น” หมายความว่าค่าบำรุงที่อยู่ในลักษณะเดียวกันกับค่าบำรุงชนิดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในระเบียบการช่วยเหลือดังกล่าว สำหรับค่าหน่วยกิตอยู่ในลักษณะเดียวกันกับค่าเล่าเรียน จึงเบิกจ่ายได้ ส่วนค่าบำรุงหอพักและค่าบำรุงห้องเด็กเนื่องจากมีลักษณะการเรียกเก็บไม่เหมือนค่าบำรุงต่าง ๆ ตามนัยระเบียบการช่วยเหลือ จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน

การสอบชิงทุนรัฐบาลปี ๒๕๑๖

โคธ น.ป.ส.

ในราวต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๑๕ นี้ สำนักงาน ก.พ. จะเปิดรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ หรือที่บุคคลทั่วไปเรียกกันติดปากว่า “สอบชิงทุน ก.พ.” นั้นเอง ความจริงทุนเหล่านี้มิใช่ทุนของ ก.พ. แต่เป็นทุนรัฐบาลที่จัดสรรให้แก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน เพื่อให้ผู้ที่สอบแข่งขันได้รับทุนไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ กลับมารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของแต่ละทุน แต่ที่เรียกกันว่าทุน ก.พ. ก็เพราะ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบนั่นเอง

สำหรับการจัดสอบชิงทุน ฯ ในปีนี้ ซึ่งเรียกว่าการสอบชิงทุนรัฐบาลประจำปี ๒๕๑๖ (ครั้งที่ ๒) ส่วนใหญ่เป็นการสอบในระดับผู้จบปริญญาตรีแล้ว โดยให้ไปศึกษาชั้นปริญญาโท (แต่ก็มีบางทุนที่ให้ไปเรียนชั้นปริญญาตรี) เป็นทุนที่จัดให้ส่วนราชการต่าง ๆ พอสรรูปได้ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ	๓๐ ทุน
๒. หน่วยราชการอื่นในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๖ ทุน
๓. กระทรวงการคลัง	๓ ทุน
๔. กระทรวงการต่างประเทศ	๑ ทุน
๕. กระทรวงเกษตร	๗ ทุน
๖. กระทรวงคมนาคม	๑ ทุน (ไปศึกษาชั้นปริญญาตรี)
๗. กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ	๖ ทุน
๘. กระทรวงมหาดไทย	๖ ทุน
๙. กระทรวงยุติธรรม	๑ ทุน (ไปศึกษาชั้นปริญญาตรี)
๑๐. กระทรวงเศรษฐกิจ	๒ ทุน
๑๑. กระทรวงสาธารณสุข	๔ ทุน
๑๒. กระทรวงอุตสาหกรรม	๓ ทุน (ไปศึกษาชั้นปริญญาตรี)
๑๓. ทุนไปรษณีย์	๑๐ ทุน
รวม	๘๐ ทุน

ทุนทั้ง ๔๐ ทุนดังกล่าว แยกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ต้องการให้ไปศึกษาค้น

วิศวกรรมศาสตร์

วิศวกรรมเครื่องกล	๓	ทุน
วิศวกรรมอุตสาหการ	๓	„
วิศวกรรมโยธา	๒	„
วิศวกรรมเคมี	๑	„
วิศวกรรมไฟฟ้า	๒	„
วิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร	๔	„
วิศวกรรมชลศาสตร์	๑	„ (ไปศึกษาชั้นปริญญาตรี)
วิศวกรรมศาสตร์	๑	„
วิศวกรรมการเกษตร	๑	„

วิทยาศาสตร์—คณิตศาสตร์

เคมี	๒	„
ชีววิทยา	๒	„
Biometry	๑	„
Microbiology	๒	„
Health Physics	๑	„
Computer Science	๑	„
คณิตศาสตร์	๓	„
สถิติ	๒	„

การแพทย์—พยาบาล

เทคนิคการแพทย์	๒	„
ทันตแพทย์	๒	„
สัตวแพทย์	๑	„
เภสัชศาสตร์	๑	„

เกษตรวิทยา	๒	ทุน
พยาบาลศาสตร์	๑	„
เกษตร		
การประมง	๑	ทุน
วนศาสตร์	๑	„
Horticulture	๑	„
Plant Viology	๑	„
Farm Management	๑	„
เศรษฐกิจการเกษตร	๒	„
เศรษฐศาสตร์	๓	ทุน
บัญชี	๓	ทุน
กฎหมาย	๕	ทุน (ไปเรียนชั้นปริญญาตรี ณ ประเทศอังกฤษ ๑ ทุน)
ภาษาศาสตร์	๒	ทุน
อื่น ๆ		
บริหารธุรกิจ	๒	ทุน
ภูมิศาสตร์	๑	„
ประวัติศาสตร์	๑	„
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๑	„
สังคมวิทยา	๑	„
อาชญาวิทยา	๑	„
อุตุนิยมวิทยา	๑	„
Physical Anthropology	๑	„
Environmental Health	๑	„
Educational Psychological Testing	๑	„

Social Work	๑	ทุน
Fine Arts	๑	„
Leather Technology	๑	„ (ไปศึกษาชั้นปริญญาตรี ณ ประเทศอังกฤษ)
Postal Administration	๔	„

- หมายเหตุ ๑. ทุนต่าง ๆ ที่จะจัดสอบครั้งนี้เป็นทุนที่ให้ไปศึกษาดังชั้นปริญญาโท ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา (ยกเว้นบางทุน)
๒. สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครสอบในแต่ละทุนว่าจะต้องจบปริญญาทางสาขาใด อายุไม่เกินเท่าใด และรับสมัครตั้งแต่วันที่เท่าไร ถึงวันที่เท่าไรนั้น ขอให้ติดต่อสอบถามได้ที่กองการสอบ สำนักงาน ก.พ. (ชั้น ๔) ทุกวันในเวลาราชการ

เสริมสร้าง ท้นตสุขภาพ ส่งเสริม ท้นตสุขภาพศึกษา

คือ

ความปรารถนาดีของ

บริษัท เคนซ่า เคมีภัณฑ์ จำกัด

56-58 ถนนราชวงศ์ นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

โทร. 218206-8

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ขาดิ เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

เวียดนาม.....สหรัฐส่งเครื่องบินโจมตีระบบการป้องกันทางอากาศในเวียดนามเหนืออย่างรุนแรงที่สุด โดยทำลายจรวดยิงจากพื้นดิน 5 เครื่อง เมื่อ 19 มิ.ย. นับเป็นการทำลายเครื่องป้องกันทางอากาศของเวียดนามเหนืออย่างหนักที่สุดนับตั้งแต่สหรัฐเริ่มรุกรบในเวียดนามเหนือมาตั้งแต่ 30 มี.ค. ที่แล้ว เครื่องบินรบของสหรัฐทำลายปืนต่อสู้อากาศยานอีก 7 กระบอก ทำลายอุปกรณ์สำหรับการป้องกันทางอากาศมากกว่า 140 ชิ้น เพื่อแสวงทางสำหรับเครื่องบิน บี.52 จะไปทิ้งระเบิดในเขตเวียดนามเหนือ

ลาว.....จีนคอมมิวนิสต์และลาวตกลงใจจะแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตในระดับเอกอัครราชทูตใหม่อีกในระยะเกือบ 8 ปีมาแล้ว ประเทศทั้งสองมีอุปทูตประจำอยู่ในนครหลวงของอีกประเทศหนึ่ง

อินเดียน.....อินเดียนกับปากีสถานประกาศว่าจะมีการหยุดยิงระหว่างพรมแดนระหว่างสองประเทศตั้งแต่ 28 มิ.ย. เป็นต้นไป ก่อนจะมีการเจรจาสันติภาพระหว่างนางอินทรา คานธี นายกรัฐมนตรีอินเดียน และประธานาธิบดีบุตโต แห่งปากีสถาน

จีนคอมมิวนิสต์.....นายจูเอินไฉ นายกรัฐมนตรีจีนคอมมิวนิสต์ได้จัดการเลี้ยงรับรองนางสิริมาโวบันคาราไนยเก นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐศรีลังกา เมื่อ 25 มิ.ย. นางสิริมาโวก่อว่า ความเข้าใจ ความปรองดองระหว่างมหาประเทศจะช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยของโลก โดยถือหลักความเสมอภาค และเคารพซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างจีนคอมมิวนิสต์กับศรีลังกาจะเป็นตัวอย่างแห่งการอยู่ร่วมกันระหว่างมหาประเทศกับประเทศเล็กโดยสันติสุขสืบไป

อิสราเอล.....เรือตรวจการณ์ติดอาวุธของอิสราเอลทำลายเรือติดอาวุธของ จีโรอาหรับลำ
หนึ่งในน่านน้ำเมืองทายร์ เมืองชายฝั่งของเลบานอน เหตุการณ์ครั้งนี้เป็น
ความเคลื่อนไหวหลังจากกำลัง ทางบก ทางอากาศ และปืนใหญ่ของ
อิสราเอลได้เปิดฉากโจมตีฐานปฏิบัติการของกองโจรอาหรับในเลบานอนอีก
เพื่อตอบโต้การที่กองโจรอาหรับได้ก่อการร้ายด้วยการว่าจ้างคนร้าย ชาวญี่ปุ่น
ไปก่อเหตุสังหารหมู่ขึ้นที่ท่าอากาศยานกรุงเทลอาวีฟเมื่อไม่นานมานี้ยังผลให้
มีผู้เสียชีวิต 29 คน และบาดเจ็บ 80 คน

ยุโรป

เยอรมันตะวันตกมีการลงนามข้อตกลงอันมีความสำคัญเป็นประวัติศาสตร์ ในสมัยหลังสงคราม
โลกครั้งที่สอง คือการลงนามข้อตกลงระหว่างสหรัฐ อังกฤษ ฝรั่งเศส
โซเวียต หรือนัยหนึ่ง 4 มหาอำนาจ เพื่อยุติความตึงเครียดระหว่างฝ่าย
โซเวียตกับฝ่ายตะวันตกในเรื่องปัญหาของกรุงเบอร์ลิน ซึ่งถูกแบ่งแยกออกเป็น
ตะวันตกกับตะวันออก โดยการลงนามกระทำกันที่กรุงเบอร์ลินตะวันตก
และคู่ลงนามก็ได้แก่รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของ 4 มหาอำนาจ

ยูโกสลาเวีย.....จอมพลตีโต ประธานาธิบดียูโกสลาเวีย ออกเดินทางจากมอสโคว์ในวันที่
10 มิ.ย. ภายหลังเสร็จสิ้นจากการเยี่ยมสหภาพโซเวียตเป็นทางการ 6 วัน
เพื่อส่งเสริมปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างโซเวียตกับยูโกสลาเวียให้กลับคืนสู่
สภาพปกติ เนื่องจากนายเบรสเนฟเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียตได้
ไปเยี่ยมยูโกสลาเวียเมื่อเร็ว ๆ นี้ ยูโกสลาเวียเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ทาง
ยุโรปซึ่งยืนกรานไม่ยอมดำเนินนโยบายตามอย่างโซเวียตเยี่ยงบริวาร จนกระทั่ง
ทั้งในสมัยสตาลินครองอำนาจ ยูโกสลาเวียเคยถูกขับออกจากการรวมอยู่ใน
ขบวนการประเทศคอมมิวนิสต์กลุ่มโซเวียต และเมื่อโซเวียตใช้กำลังรุกรานเช-
โกสโลวาเกีย เพื่อขัดขวางมิให้รัฐบาลเชโกสโลวาเกียดำเนินนโยบายไปทาง
เสรีนิยม สัมพันธภาพของโซเวียตกับยูโกสลาเวียจึงตึงเครียดมากขึ้นเพราะ
ผู้นำของยูโกสลาเวียคัดค้านการรุกรานของโซเวียตในกรณีอย่างรุนแรง

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบใหม่ที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับการพยาบาล
๒. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ว่าด้วยการเทียบตำแหน่ง
ที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
๓. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการสำนักง
ประมาณ
๔. ทางปฏิบัติในการเลื่อนขั้นและเลื่อนเงินเดือน
๕. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๑,๑๑๔,๑๒๕ และ ๑๔๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับการพยาบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของข้อ ๔ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพดังกล่าวใน (๔) หรือ (๕) และเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพยาบาลจักษุ พยาบาลอนามัยจักษุ พนักงานวิทยาศาสตร์จักษุ กรุพพยาบาลจักษุ หรือกรุพจักษุ มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จะบรรจุเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลตรี พยาบาลอนามัยตรี พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี กรุพพยาบาลตรี หรือกรุพตรี ได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นค่า”

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการบรรจุตามข้อ ๔ (๑๑) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. นี้ การสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามข้อ ๔ (๑๑) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันใช้บังคับกฎ ก.พ. นี้ ให้เป็นอันใช้ได้ สำหรับการสอบคัดเลือกที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ ก็ให้ดำเนินการต่อไปจนเสร็จสิ้น และให้นำผลการสอบมาไว้บรรจุตามกฎ ก.พ. นี้ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๔๔ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนและให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานตรวจเงินแผ่นดินจั่ว	เสมียนพนักงาน	
พนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรี	ประจำแผนก	
พนักงานตรวจเงินแผ่นดินโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานตรวจเงินแผ่นดินเอก	หัวหน้ากอง	
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินเอก	„	
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินเอก- หัวหน้าสำนักงาน	„	ส่วนราชการสำนักงานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินในฐานะหัวหน้า กอง
เลขาธิการกรม	„	สำนักงานเลขาธิการในฐานะ หัวหน้ากอง
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
เลขาธิการคณะกรรมการตรวจ- เงินแผ่นดิน	รองอธิบดี	
ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	อธิบดี	สำนักงานคณะกรรมการตรวจ เงินแผ่นดินในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิบูลสงคราม

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ ตอนที่ ๕๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณ

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ หัวหน้าคณะปฏิวัติผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข้อ ๒ ให้สำนักงบประมาณมีส่วนราชการดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ

(๒) แผนกการเจ้าหน้าที่

(๓) แผนกคลัง

๒. กองวิชาการ

๓. กองจัดวางระบบงาน

๔. กองประเมินผลและรายงาน

๕. กองวิเคราะห์ ๑

๖. กองวิเคราะห์ ๒

๗. กองวิเคราะห์ ๓

๘. กองวิเคราะห์ ๔

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิบูลสงคราม

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๔๔ ตอนที่ ๘๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ที่ สร ๐๕๐๖/ว. ๕

สำนักงาน ก.พ.

๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๕

เรื่อง ทางปฏิบัติในการเลื่อนชั้นและเลื่อนเงินเดือน

เวียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๕๐๕/ว. ๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๐๕

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องการเลื่อนชั้นและเลื่อนเงินเดือนแล้วเห็นว่า การส่งเลื่อนเงินเดือนในชั้นเดิมและส่งเลื่อนชั้นสูงขึ้นในวันเดียวกันไม่อาจทำได้ ควรเลื่อนเงินเดือนในชั้นเดิมเสียก่อนแล้วจึงส่งเลื่อนชั้นสูงขึ้นภายหลัง และการจะส่งเลื่อนชั้นในวันที่ ๑ ตุลาคมโดยที่ผู้นั้นมิได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นแล้วส่งเลื่อนเงินเดือนในชั้นที่เลื่อนชั้นภายหลังตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๕๔๖ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ก็อาจทำได้ทำนองเดียวกันทั้งความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เนื่องจากมีส่วนราชการบางแห่งหาหรือทางปฏิบัติเรื่องนี้มา ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติว่า การจะส่งเลื่อนชั้นในวันที่ ๑ ตุลาคม โดยที่ผู้นั้นมิได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นแล้วส่งเลื่อนเงินเดือนในชั้นที่เลื่อนชั้นภายหลังตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นนั้น หมายถึงการจะส่งเลื่อนชั้นและส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการภายในเดือนตุลาคม

จึงเรียนมาเพื่อทราบเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๔๐๔๔๕๐

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๑

โดยที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๗๐ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ จัดตั้งจังหวัด
ยโสธรขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย จึง
สมควรปรับปรุงการแบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขตเสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติ
จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขต
พ.ศ. ๒๕๐๐

ข้อ ๒ ให้แบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขตดังนี้

(๑) คลังเขต ๑ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีเขตภายในท้องที่
คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสระบุรี
จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี

(๒) คลังเขต ๒ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา และมีเขตภายในท้องที่ คือ
จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี
จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๓) คลังเขต ๓ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครราชสีมา และมีเขตภายในท้องที่ คือ
จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี
และจังหวัดยโสธร

(๔) คลังเขต ๔ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดอุตรธานี และมีเขตภายในท้องที่ คือ
จังหวัดอุตรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัด
มหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์

(๕) คลังเขต ๕ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และมีเขตภายในท้องที่ คือ
จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่
และจังหวัดอุตรดิตถ์

(๖) คลังเขต ๖ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดพิษณุโลก และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัด
พิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนคร-
สวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

(๒) กลังเขต ๘ มีสำนักงานกลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครปฐม และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม

(๔) กลังเขต ๘ มีสำนักงานกลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดระนอง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต

(๕) กลังเขต ๙ มีสำนักงานกลังเขตอยู่ ณ จังหวัดสงขลา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๒๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๘

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ ตอน ๒๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๔

โดยที่พิจารณาเห็นว่า วิชาเภสัชศาสตร์และวิชาทันตแพทยศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นแก่การศึกษาในมหาวิทยาลัย และแก่ประเทศโดยส่วนรวม สมควรจัดตั้งคณะเภสัชศาสตร์และคณะทันตแพทยศาสตร์ขึ้นใหม่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อเปิดโอกาสให้ได้มีการศึกษาในวิชาการทั้งสองสาขานี้ อย่างกว้างขวางขึ้นจนถึงขั้นปริญญาเอกในโอกาสต่อไป หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งคณะเพิ่มขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

(๑) คณะเภสัชศาสตร์

(๒) คณะทันตแพทยศาสตร์

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๔๘๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๘

ข้อ ๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ขอ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๖๐ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๐๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๒๕

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กระทรวงกลาโหมได้ประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มเติมการเลื่อนฐานะของผู้ที่ได้เลื่อนฐานะเป็นข้าราชการกลาโหมชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๑๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ และโดยที่สภาพเงินเพิ่มเติมการเลื่อนฐานะนี้เป็นเงินเคียน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อให้เงินเพิ่มเติมการเลื่อนฐานะมารวมเป็นเงินเคียนเคียนสุทธัยสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เงินเคียนเคียนสุทธัย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เงินเคียนเคียนสุทธัย” หมายความว่าเงินเคียนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเคียนเคียนสุทธัยที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเคียนสำหรับค่าวิชาและหรือเงินเพิ่มเติมการเลื่อนฐานะและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องผ่านครายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจส่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเคียนจากผู้ว่าจ้าง เงินเคียนเคียนสุทธัย หมายความว่าเงินเคียน ที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเคียนในบัญชีต่อท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดอัตราเงินเคียนการกำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ วิธีคัดเลือก วิธีสอบคัดเลือก การบรรจุ การเลื่อนเงินเคียน การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ เคียนสุทธัยที่ออกจากราชการรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเคียนสำหรับค่าวิชา และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องผ่านครายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ”

ขอ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๕

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๔๙

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการบางตำแหน่งที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงและยกเลิกไปแล้ว เป็น ก.ท. และ อ.ก.ท. ตลอดจนการคำนวณอัตราค่าบวการของคณะเทศมนตรียังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการพนักงานเทศบาลคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า ก.ท. ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ถ้ามี) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ถ้ามี) ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมต่าง ๆ และหัวหน้าสำนักงานซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมในกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและให้ ก.ท. เลือกตั้งเลขาธิการหนึ่งคน”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.ท. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด (ถ้ามี) ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นเป็นอนุกรรมการและเลขาธิการ ให้ อ.ก.ท. จังหวัดมีหน้าที่ช่วย ก.ท. ปฏิบัติการในจังหวัดนั้นให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ให้นำมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุม อ.ก.ท. จังหวัดโดยอนุโลม”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้มีคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลสามัญประจำเทศบาล เรียกโดยย่อว่า อ.ก.ท. เทศบาล โดยออกนามเทศบาลนั้น ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี เป็นประธาน เทศมนตรีปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล สมุหบัญชี และหัวหน้าส่วนการบริหารคามที่ ก.ท. กำหนดในเทศบาลนั้น เป็นอนุกรรมการ และให้แต่งตั้งอนุกรรมการคนหนึ่งหรือพนักงานเทศบาลอื่นเป็นเลขาธิการ อ.ก.ท. เทศบาล

ให้ อ.ก.ท. เทศบาลมีหน้าที่ช่วย อ.ก.ท. จังหวัด และ ก.ท. ปฏิบัติในการเทศบาลนั้นให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ให้นำมาตรา ๔ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุม อ.ก.ท. เทศบาลโคยอนโดม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชีหมายเลข ๓ อัตราค่าบ่วยการนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีท้ายพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้บัญชีหมายเลข ๓ อัตราค่าบ่วยการนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๕ นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดได้รับเงินค่าบ่วยการครั้งสุดท้ายสูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่ในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับให้คงได้รับเงินค่าบ่วยการตามอัตราที่เคยได้รับอยู่จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๖ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

ข้อ ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๘ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

บัญชีหมายเลข ๓ หายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๔

ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

อัตราค่าบวการนายเทศมนตรีและเทศมนตรี

เทศบาลซึ่งมีรายได้ประจำตามงบประมาณทั่วไป	ค่าบวการไม่เกินเดือนละ	
	นายกเทศมนตรี (บาท)	เทศมนตรี (บาท)
เกิน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑๐,๐๐๐	๕,๐๐๐
๕๐,๐๐๐,๐๐๑ — ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๙,๐๐๐	๔,๕๐๐
๑๐,๐๐๐,๐๐๑ — ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๘,๐๐๐	๔,๐๐๐
๕,๐๐๐,๐๐๑ — ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๐	๓,๕๐๐
๔,๕๐๐,๐๐๑ — ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๖,๐๐๐	๓,๐๐๐
๔,๐๐๐,๐๐๑ — ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๕,๕๐๐	๒,๗๕๐
๓,๕๐๐,๐๐๑ — ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐
๓,๐๐๐,๐๐๑ — ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๔,๗๐๐	๒,๓๕๐
๒,๕๐๐,๐๐๑ — ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๔,๔๐๐	๒,๒๐๐
๒,๐๐๐,๐๐๑ — ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๔,๑๐๐	๒,๐๕๐
๑,๕๐๐,๐๐๑ — ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๘๐๐	๑,๙๐๐
๑,๐๐๐,๐๐๑ — ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๕๐๐	๑,๗๕๐
๙๐๐,๐๐๑ — ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๒๐๐	๑,๖๐๐
๘๐๐,๐๐๑ — ๙๐๐,๐๐๐ บาท	๓,๙๐๐	๑,๔๕๐
๗๐๐,๐๐๑ — ๘๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๖๐๐	๑,๓๐๐
๖๐๐,๐๐๑ — ๗๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๓๐๐	๑,๑๕๐
๕๐๐,๐๐๑ — ๖๐๐,๐๐๐ บาท	๒,๐๐๐	๑,๐๐๐
๓๐๐,๐๐๑ — ๕๐๐,๐๐๐ บาท	๑,๕๐๐	๗๕๐
๓๐๐,๐๐๐ บาทลงมา	๑,๐๐๐	๕๐๐

หมายเหตุ เกณฑ์คำนวณค่าบวการตามบัญชีนี้ให้คำนวณจากรายรับจริงตามงบประมาณทั่วไปของปีงบประมาณ
ที่ล่วงมาแล้ว เว้นแต่เงินที่ เงินอุดหนุน และเงินอื่นใดที่ได้รับเป็นการประจำ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๘๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๕

บรรณาธิการแถลง

กองบรรณาธิการยินดีที่จะสวัสดีทุกท่านสมาชิกทราบว่า

๑. ที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้สอบถามมาเกี่ยวกับเรื่องการพิจารณา เกี่ยวกับเรื่องการเล่นอันดับและเลื่อนชั้นของตำแหน่งซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ที่ขอให้ ก.พ. พิจารณานั้น เรื่องนี้ทราบว่ากำลังดำเนินการอยู่อย่างเร่งรีบ และจะแล้วเสร็จก่อนจะมีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในปีใหม่ หวังว่าท่านสมาชิกที่กำลังรอเรื่องการเลื่อนอันดับและเลื่อนชั้น คงจะได้รับข่าวในเร็ววันนี้ ข้างล่างเล็กน้อยขอให้คิดว่ารอตกเบิกเงินก้อนนั้นะครับ

๒. ขณะนี้เป็นระยะที่ท่านสมาชิกคงกำลังดำเนินการเกี่ยวกับ เรื่องเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่แล้วเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน หวังว่าผู้ทำงานนี้คงจะได้รับพิจารณาอย่างดีจากผู้บังคับบัญชาเป็นการตอบแทน การกระทำความดีความชอบด้วยเช่นกัน ใครได้ ๒ ขันแล้วเมื่อปลายปีอย่าเพิ่งหมดหวังนะครับ

ท่านสมาชิกมีปัญหอะไรที่คิดว่ากองบรรณาธิการพอจะช่วยหาคำตอบหรือติดตามเรื่องให้ได้ ทางกองบรรณาธิการยินดีให้บริการกับท่านสมาชิกด้วยความยินดี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยให้ความรู้ในด้านวิชาการและประสบการณ์ และการปฏิบัติในวารสารฉบับนี้คือ พันตรีอรุณ วัชรกุล คุณโสรัจ แสงศิริพันธ์ คุณชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์ คุณกุสิด พัวศิริ และผู้ที่ใช้นามปากกาที่ไม่ประสงค์จะออกนามคือ ข้าราชการบางกอง สหราช นายชอว์ วมเอง

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณคือ สายการบิน บี โอ เอ ซี (B O A C) ร้านนายณัฏฐ์ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด โรงงานยาสูบ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สถานพยาบาล สหภาพร โรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี ฉนวนนิवास หอพักสตรีที่ปลอดภัย บริษัทสังกะสีตราสามมงกุฏ โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี และบริษัท เคนซ่า เคมีภัณฑ์ จำกัด